

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishtvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEK

Inserati:
Enostop. petivrst (72 mm):
za enkrat . . . . . 13 h
za dvakrat . . . . . 11 " "
za trikrat . . . . . 9 " "
za več ko trikrat . . . . . 8 " "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravištvu št. 188.

Razdrapano stranka.

To se pa mora pustiti našemu staremu znancu dr. Tavčarju, da postaja zanimiv. Tragičen junak v političnem življenju je postal humorist v umiranju. Njegova stranka gre »v franže«, kakor pravijo, in to ga nagiba k premišljanju minljivosti. Brat Hribar ga je zapustil, ker vidi, da je pa še v povojih in bo šele čez leta dozorela, ko sedanjim radikalciem brčice zrastejo. Tedaj jim bo Hribar stopil na čelo, ako bodo hoteli, kar pa postaja vedno bolj dvomljivo.

Dve stvari sta nad vse zanimivi v zadnji dobi liberalne stranke, ki leži v agoniji od zadnjega ponesrečenega zaupnega shoda: Spor z učiteljstvom in snubitev pri socialnodemokratskem delavstvu. Oglejmo si malo ti dve poglavji.

Liberalni učitelji — zoper Tavčarja.

Ves čas svojega političnega kazakovanja je dr. Tavčar koval v zvezde liberalno učiteljstvo. Neprenehoma se je v »Narodu« pridigalo učiteljem, da so oni narodni vzgojitelji, prvi in najvažnejši stan na svetu, poglavni steber napredka in omike, poklicani voditelji ljudstva in vrhunc inteligence. Liberalci so upali po učiteljih dobiti moč nad ljudstvom; zato so z vsem terorizmom gnali učiteljstvo v svoj zabor in so celo pri zadnjih volitvah v peti kuriji postavili učitelja za kandidata, slavnega Luko Jelenca.

Zdaj se je pa list obrnil. Tavčar ni mogel Jelenca narediti za ravnatelja in iz tega učitelji izprevidavajo, da liberalna stranka hira in peša. Kupili so svojo tiskarno in iz »Narodove« tiskarne prenesli v njo svoje liste. Tu — pri mošnjičku — se je začela ljubezen krhati. »Učiteljski Tovariš« je takoj, ko je bil tiček iz kletke, storil največji zločin, ki je mogoč v liberalni stranki: Poslal je dr. Tavčarja v penzjo! Očita mu da je komoden in bogat in nadaljuje: »Da odstopi, bi bilo prav, ker je njegovo ime tako pronsirano in od klerikalcev zlorabljeno, da se ljudstvo boji in ogiblje kot hudič križa vsake reči, pri kateri je on zraven. A v pokoj naj bi ne šel, ampak se pomaknil v nižje vrste ali pa se posvetil n. pr. izdajanju poljudnih spisov o pravoznanstvu in podpiranju umetnosti, kar bi mu bilo lahko, ker ima denar.«

To je dr. Tavčarja vjelo, a še bolj ga je razkačilo, ko je »Učiteljski Tovariš« — nalašč, da bi Tavčarja dražil — nesramno hvalil Hribarja. Dr. Tavčar je dober človek, kar je na javnih shodih potrjeno, ampak če mu kdo pred nosom hvali Hribarjevo politiko, se mu pa vzdigne zeleni žolč in tedaj postane divji kakor nosorog, ki podira drevesa in vse pomendra, kar mu pride pod noge. In tako je zbesnel nad učitelji ter jim povedal v brk, kar misli o njih. Vrgel je v stran mnogoletno hinvščino ter povedal odkrito, kako spoštuje učiteljski stan. Poslušajmo:

Tavčarjeva »Odkritosrčna beseda« liberalnim učiteljem.

Najprej je ozmerjal Luko Jelenca, da je bojazljiva perutina, ki ne zna drugega, nego včasih zakokodakati v »Učiteljskem Tovarišu«, da ni dal doslej od sebe še nobene fige, da je prelen in preneumen. Tako se je zjezil vodja liberalne stranke, da je vzel nazaj svojo obljubo, slovesno dano krščanskim socialcem, da ne bo več kandidiral, in se je zarotil in zagrozil, da zdaj, ko ga Luka Jelenc pošilja v penzjo, pa nalašč še ne odstopi.

Nato se je pa spravil nad vse liberalno učiteljstvo, ki mu očita, da se je »britko pokazalo pri raznih prilikah, da so učitelji stranki več škodovali kakor koristili«, da »ogromna večina učiteljstva itak ničesar ne stori za stranko« in da je le malo učiteljev, ki so sploh zmogni kaj storiti.

In zakaj tako? Ker liberalno učiteljstvo po dr. Tavčarjevih besedah nič ne stori za izobrazbo slovenskega naroda. Dr. Tavčar, član deželnega šolskega sveta, se sklicuje na poročila šolskih nadzornikov, »iz katerih je razvidno, da so šolski vspehi sploh slabi.« In pri tem njihova nadutost! »Pristaši napredne stranke se pritožujejo, da hoče najneznatnejši učiteljček igrati vloge malega paše, ne stori pa drugega, kakor da po krčmah zabavlja na ves svet.«

Koliko jih je, da so kaj storili za liberalizem? Dr. Tavčar pozna samo tri: Žirovnika v Št. Vidu, Grmeka v Sori in Fabinca na Jesenicah. To so trije, ki jim daje dr. Tavčar častni naslov: »Bele vrane!« Drugi so vsi za stranko brez pomena.

Kar so učitelji in kar imajo — to jim pove naravnost — »za vse to se imajo zahvaliti edino le »Slovenskemu Narodu« in dr. Tav-

čarju.« Dr. Tavčar naravnost priznava, da je kot zastopnik deželnih interesov v deželnem zboru mnogokrat pustil te interese v nemar in se vlekkel za liberalne učitelje, tudi tedaj, če so kazni zaslužili, tako, da je Kranjska postala po njegovih zaslugah »pravi eldorado« za liberalne učitelje!

Ko jih je tako oštel, je pa začel dr. Tavčar sebe hvaliti. Le poslušajmo ta prijetni glas:

»Največja nesramnost pa je, očitati dr. Tavčarju komoditeto. Na vsem Slovenskem ga ni tako delavnega politika, kakor je dr. Tavčar. Vse velike boje je vodil sam. Shodov je priredil on sam več, kakor vsi drugi slovenski poslanci skupaj, žrtvoval je tisočake, delal na vseh poljih in agitiral po vsi deželi. V deželnem zboru je imel največje referate, v državnem zboru je večkrat govoril in je več delal kot katerisibodi jugoslovanski poslanec in takemu možu bo člankar »Učiteljskega Tovariša«, ki najbrže ne zna drugega kakor po oštarijah zabavljati, očital lenobo? Tu se pač vse neha.«

Seveda se vse neha, če se dr. Tavčar tako baha, ko ves svet ve, da ima v tej točki »Učiteljski Tovariš« slučajno popolnoma prav.

Učitelji so pa dr. Tavčarju tudi očitali, da je »Slovenski Narod« za nič. In on jim je zabrusil nazaj, da »vsa slovenska učiteljska literatura priča, da so učitelji v tem oziru absolutno nekompetentni kritiki. O učiteljskih čopisih v »Narodu« pravi dr. Tavčar: »Povedati pa moramo tudi, da nas ni nihče tolikrat zapeljal in zlorabil, kakor prav nekateri učitelji, tako da smo postali tako nezaupni in sprejemamo o kočljivih stvareh samo še dopise takih učiteljev, o katerih vemo, da so zanesljivi kakor skala in da nas ne bi nikdar mistificirali ali zlorabili.« Seveda ni »Narod« nikdar popravil lumparij, ki so jih naredili ti čedni dopisniki.

»Učit. Tov.« očita dr. Tavčarju, zakaj ni »Narod« pisal več za razdružitev zakona. Od framasonskega vodstva so bili tudi slovenski liberalci pozvani, da naj pobirajo podpise za razporoko, a ker je »Narod« premalo »pojasnoval« to zadevo, je vsa stvar padla v vodo. Na to se izgovarja dr. Tavčar:

»O razdružitvi zakona nalašč nisimo hoteli razpravljati, da bi klerikalci ne imeli novega orožja proti narodno-napredni stranki.«

No, to ni bilo odkrito, in taka bojazljivost

slabo pristoja junaku dr. Tavčarju. Sklep vsega je pa, da naj le zapuste vsi liberalni učitelji liberalno stranko v božjem imenu, dr. Tavčar bi še »klerikalcem« kaj povrh plačal, če bi jih le hoteli vzeti.

S temi je obračunal! Po volilni reformi so brez pomena, zato pa išče armade drugod.

Velikodušni podpornik »nižjih slojev«.

O pravem času je usoda poslala v dr. Tavčarjevo pisarno rešilnega angela v podobi socialnodemokratskega koncipienta dr. Derjota. Ta se je usmilil svojega šefa in ga je opozoril na dotlej neznano dejstvo, da bodo odločevali v Ljubljani po volilni reformi takozvani »nižji sloji«. Dolgo se ni mogel dr. Tavčar sprijazniti s to mislijo, ker je vedno trdil, da je liberalna stranka samo stranka »višjih« slojev, ali kakor on pravi, tistih, ki kaj imajo, »boljših ljudi«.

Pa sila kola lomi, kajti enkrat bo vendar šlo po dr. Šušteršičevem, da ima vsak en glas, bodisi bogat prvak, ali pa cestni pometač, župan Hribar ali mestni delavec. In prišla mu je fulminantna misel, ustanoviti »izobraževalno in podporno društvo za nižje sloje.« To krasno ime je gotovo vzrastlo v možganih dr. Tavčarjevih, ker smatra vse za »nižje« okoli sebe in ker ne pripozna enakopravnosti. Sklenil je, da bo on kot dober mož podpiral nižje sloje, morda bo dal vsak petek vsakemu družtveniku dva vinarja vbogajme, pa bodo pri volitvah vsi zanj glasovali. Etbin Kristan, tako si je mislil dr. Tavčar, bo itak sklenil svojo karijero v dr. Tavčarjevi pisarni, saj on ne spada več med nižje sloje, drugi bodo pa vsi navdušeni od dobrote glasovali za velikodušnega ljubitelja »nižjih slojev«. Sanjalo se mu je že, da bo zdaj socialna demokracija pustila svojo organizacijo in prestopila v to krasno društvo. Nad krščanskimi socialci je bil že prej obupal.

Pa glejte, te nevaležne nižje sloje! Sprejeli so njegovo dobroto z gromkim posmehom ter mu vrgli v obraz njegovo društvo, češ, da ne potrebujejo take beračije, in da jim ni treba njegovih milosti.

Trikrat na javnih shodih v Ljubljani obsojen, je zdaj tudi s to nedolžno zvijačo pogorel.

Kaj bo zdaj? Stranka je razdrapano in razbita, in »nižji sloji« je nečejo skrpati. General stoji tu, armada beži od njega. To je po-

LISTER.

Konjak.

Špansko napisal Carlos de Batlle. — Prev. P.

Na svoje godovanje povabil sem več prijateljev. Ko servirajo strežniki kavo in konjak, Emil čašico energično odkloni:

»Dvakrat sem ga pil,« pravi, »od obeh potov imam žalostne spomine. Povem vam, kako je bilo enkrat, da ne bode te menili, da je kaprica, če odklonim žgano pijačo.«

Vsi smo obmolknili. Emila še nikoli nisimo videli tako resnega.

Tako je pravil:

»Dvakrat samo sem konjak pil; dva dni v letu sta zame strašna. Ko sem se vrnil iz Afrike, obiskal sem mater, ki je stanovala v Oviedu. Nekaj prijatelj je napravilo meni na čast obed. Eden izmed teh je bil Eduard, še mlad človek, a je že veliko hudega preстал. Ko je bil star dvanajst let, bil je sirota; ostala mu je sestra, ki je bila nekaj starejša; ljubil jo je iskreno. Z dvajsetimi leti bil je Eduard že čisljan inženier. Skupaj je stanoval s sestro in bil zadovoljen. Mida v sva si bila dobra prijatelja; enkrat zvečer pride ves razburjen k meni, oklene se me, zajoka glasno in mi pove, da je sestra ušla z ljubimcem. Bal sem se za

njegovo življenje; prigovarjal mu na vse načine; nazadnje sem ga prepričal, da lahkomišelnost sestrina zanj ni sramota. Od tega trenutka sva bila še tesneje drug na drugega navezana.

Jedno leto preteče. Nič nisva mogla pozvedeti, kaj je s sestro, kdo jo je zapeljal. Po opravi odide Eduard v Madrid; jaz grem ž njim. Ko svoje stvari opravi, sva se par dni zabavala. Prijatelji naju povabijo na večerjo, češ, ničesar ne bodeva pogrešala. Ko stopiva v dvorano, Eduard prebledi kot smrt; mislim sem, da mu je slabo in ga tiho vprašam:

»Kaj ti je?«

»Poglej tje,« pravi in pokaže v kot, kjer se je nekaj slaboglasnih žensk smejal, ki so bile tudi povabljeni. Ko pogledam tje, sem se komaj zadržal, da nisem glasno zavpil; med ženskami je bila Eduardova sestra.

Prosil sem prijatelja, da hitro odideva; ni me poslušal, nego skoči proti njej, a se sesede na tla, kot bi ga kdo s kolom udaril po glavi.

Drugi dan odpotujeva iz Madrida; težko sem mu izbil misel na samoumor. Potolažiti se je dal, ko sem mu sveto obljubil, da nobeden ne izve, kam da je zagazila sestra.

Kmalu potem sem odpotoval v tuje kraje; o Eduardu nisem nič slišal do večerje, katero sem prej omenil. Radostno sem svojega prijatelja objel in zmenila sva se, da nekaj časa

čisto zase preživiva na kmetih. Pri obedu je bilo vse dobre volje, moral sem prijateljem praviti o Afriki, o navadah divjakov. Nazadnje servirajo kavo in konjak. Koliko čašic konjaka da sem izpil, ne vem; le vem, da je vse šumelo v glavi. Spominjam se, da je Eduard stopil k meni in me s smehom spomnil, kar sem o Afriki pravil; kot da me je enkrat strah bilo pred divjaki. Mene pijanega je to zbudilo; nekaj sem odgovoril, kaj, sam ne vem; le razžalil sem ga tako, da je rekel, da se bodeva drug dan dvobojevala. Odvrnem mu, da je to nemogoče, in očital sem mu sestro.

Komaj se privlečem domov, padem oblečen na posteljo in zaspi. A zgodaj me mati zbudi; tresla me je, dokler se nisem zavedel. »Ali ne veš, kaj se je zgodilo?« me vpraša.

»Ne vem.«

»Eduard se je ustrelil in — — —«

Nisem več poslušal, nego skočim po koncu, dirjam v njegovo stanovanje; bil je mrtev. Jaz se nisem mogel domisliti, kaj je bilo prejšnji večer. Vprašam, kaj je vzrok tega groznega dejanja. Povedo mi, kaj sem mu očital. Sesedel sem se, onesvestim se; štiri tedne ležim na smrt bolan. Ozdravel sem, a od takrat pijem le vodo, ker mi vest očita, da sem vzrok prijateljeve smrti. V Afriki se nisem tresel pred levom, a stresem se in stre-

petam, kadar zagledam čašico konjaka. Emil utihne.

Veselo se je začelo naše godovanje, a žalostno nehala, kot pogrebščina. Prijatelji so počasi odšli; ko sem bil sam, sem videl, da so bile vse čašice polne; nobeden se ni dotaknil konjaka.

Pismo Boltatuga Pepeta.

Gespuđ redehter! Uni na veja, kuku se liberalcm čudn, zdi de sm jest, Boltatuga Pepeta iz Kudeluga, ke me maja gespuđ de-rehtar Jelenču Luka za ta nar

bl zanikrna iblanska baraba, tku nasramn, de grem in se upam leberalne firarje, ke »Vosla« vn dajeja in tku puhleun vanj pišeja in cah-naja, na tku ena srova viža štenkat in pužubeh ulačt. Jest, pu pravic rečen, sam tega na za-

sledica one oholosti, ki ima sebe za nekaj višjega, in od zgoraj doli gleda na »nižje sloje.« Zaničevali so liberalci kmeta kot »polčloveka«, in kmet jih je porazil na deželi, zaničevali so »nižje sloje« po mestih, in ti jih bodo tudi tu porazili. To je konec prevzetne in ošabne strahovlade, ki je hotela vse pokoriti pod bičem nekaterih nadutih in napihnjanih »višjih« izkoriščevalcev.

Novi združni inštruktor za Kranjsko in Primorje.

Pred kratkim je bil imenovan novi združni inštruktor za Kranjsko in Primorje. Dosedaj je spadala Kranjska pod graški inštruktorat. Ker pa je bil delokrog graškega inštruktorata preobširen, izločili so Kranjsko in jo priključili k Primorju. Tako bo novi združni inštruktor imel svoj delokrog na Primorskem in Kranjskem.

Pri imenovanju združnega inštruktorja moramo najodločneje grajati dvoje: 1. da se za Kranjsko ni imenoval poseben združni inštruktor in 2. osebo, ki se je imenovala za ta važni posel.

Obrt se je na Kranjskem v zadnjih letih zelo razvila. Ako bodo hoteli obrtniki svoje koristi uspešno varovati, se bodo morali organizirati v obrtno-strokovne zadrage. Sedaj imamo na Kranjskem 45 obrtnih zadrug. Zadrage, katere res vsaj nekaj delujejo, sešteje lahko na prste. Koroška je manjša, vendar ima 90 obrtnih zadrug. Vzrok, da zadrage ne delajo, kakor bi morale, je ta, ker zadrage po sedanjem obrtnem zakonu nimajo prave veljave. Ko pa izide novi obrtni zakon, posebno, ako ga gosposka zbornica tako odobri, kakor ga je poslanska zbornica, bo stvar drugačna. Zadrage bodo imele večji vpliv. Združni inštruktorji imajo nalogo, da grede obrtnikom na roko in pomagajo osnovati obrtne zadrage. Vendar ni dolžnost inštruktorjev snovati samo strokovne zadrage, marveč dolžnost njihova je, obrtnike nagovarjati in jim pomagati, da snujejo gospodarske zadrage. V tem oziru se je na Češkem jako mnogo storilo, ravno tako na Dunaju. Čevljarska zadruga na Dunaju si je zidala v osmem okraju velikansko hišo, koder ima svoje skladišče. Ključarji na Dunaju snujejo sedaj svojo surovinsko zadrugo in svoje skladišče. Tako se razvija, koliko se da pod spretnim vodstvom stori.

Pogoj spretnemu vodstvu pa je, da je dotični uradnik zmožen jezika, ki ga večina združnikov govori. To se pravi, on mora biti domačin. V poljudni domači besedi mora obrtnikom razložiti, zakaj se gre. Pred nekaj leti bil je za Kranjsko imenovan združni inštruktor nekaj uradnik pri tukajšnjem dež. odboru, vendar mu je bila plača tako pičlo odmerjena, da mu je bilo nemogoče kaj storiti.

Tudi delokrog inštruktorjev naj ne bi bil preobširen, zato zahtevamo za Kranjsko svojega inštruktorja. Kranjska ima že svojo smolo. Ako se kaj novega osnuje, ali nas priključijo kam drugam, ali pa nam pošljejo tuje uradnike.

Leta 1903 vstanovil se je v Ljubljani obrtni inšpektorat. Poslali so nam dva tuja uradnika, neveščaa našega jezika. Sedaj so imenovali za združnega inštruktorja za Kranjsko in Primorje zopet tuja — dr. Blodig a. — Moža poznamo. Rojen je bil na Dunaju, koder je tudi študiral. Služboval je pri okr. glavarstvu v Velikovecu na Koroškem. Sanjal je, da postane okrajni glavar in Bog ve kaj še. Pozneje je bil pridružen združnemu inštruktorju v Gradcu. Skoraj gotovo ga pri okraj-

nem glavarstvu niso mogli rabiti. Priučil se je nekoliko slovenščine, vendar kako lomi — slovenščino! Prepotoval je že Kranjsko. V Ljubljani bi bil rad osnoval mizarstvo zadrugo. V spomina nam je, kako je nastopal na občnih zborih raznih obrtnih zadrug, posebno novomeške. V spominu nam je tudi, kako je pripovedoval, da je mislil, da rastejo na našem Golovcu in Krimu sami vinogradi. Vsak pa, kdor je občeval z njim, je prepričan, da pri možu ni vse v redu. Dr. Blodig kar maši obrtne zadrage skupaj. Za trajni uspeh ne vpraša nikdar. Njemu je samo za hipne uspehe, da more poročati trgovskemu ministru, kaj je vse storil. Na Kranjskem je pomagal snovati »Zvezo kranjskih obrtnih zadrug«. Ta »Zveza« je osnovana, vendar ji manjka zadrug.

Tako je in javnost naj izve, kake uradnike nam trgovsko ministru pošilja. Mero-dajni krogi pa se bodo morali v tem oziru v prihodnje nekoliko bolj poučiti, da ne bodo streljali sličnih kozlov.

Tedenski pregled.

Dr. Šusteršič je voditeljem koroških Slovencev v spominsko knjigo zapisal nekaj skoraj ostrih, pa potrebnih besedi. O celovškem shodu in njega nemodrih ukrepih se je izvedelo šele po »Slov. Narodu«, kar dokazuje, da ondi zveržena nezaupnica velja liberalnim poslancem, ki za Korošce niso ničesar storili. Dr. Šusteršič upa, da bodo pošteni zaupniki celovškega shoda kmalu spoznali, da so bili le žrtev infamne liberalne spletke. Nadalje je ožigosal g. poslanec postopanje aranžerjev celovškega shoda, ki so na podlagi lažnjivega materijala, ne da bi poslance kedaj vprašali, izvršili neutemeljeno obsodbo, ki je skrajno žaljiva zanj in za tovarije v »Slovanski zvezi«. Za ta politični greh, za hudodelstvo zoper interese koroških Slovencev so odgovorni zlasti oni, ki so zato agitirali pred ali pa za kuliso.

Na napade na lastno osebo je odgovarjal dr. Šusteršič stvarno in temeljito. Dolžili so ga, da v odseku pri razpravi o Koroški ni govoril. . . . Med tem« pravi g. poslanec, »ko so drugi govorili sem pridobival glasove od osebe do osebe. . . . Kaj pomaga govorjenje v debati? — Žal, da se mi pri Koroški ni posrečilo pridobiti niti enega nemškega glasu. — S predlogom, za resumiranje Koroške in Štajerske so se strinjali vsi poslanci »Slov. zveze«. Ker pa so nemški kršč. socialisti izjavili, da glasujejo samo za Štajersko, ni bilo drugega, kot zadovoljiti se s tem, drugače bi docela pogoreli.«

Če je dr. Brejcu kdo Štajercev govoril, da dr. Šusteršič ni storil dolžnosti, naj imenuje osebo. »Na dan z dokazi! Bati se ima samo lažnik in obrekovalc!«

Dr. Šusteršič je sklenil svoj zagovor, ki zasluži, da ga vsak Slovenec v celoti prebere, z besedami: »Kakor doslej, bomo tudi naprej vršili dolžnost napram celokupnemu narodu slovenskemu, torej tudi napram Koroškem. Zavedamo se, da pošteni koroški narod slovenski ni odgovoren za spletkarje nekaterih oseb. Glede udeležbe katol. shoda, ki so jo koroški aranžerji odrekli, pa pravi: »Kdor ne čuti notranje potrebe biti tam, kjer bo slovensko ljudstvo manifestiralo za vero svojih očetov. — naj ostane doma!«

Kanonik Vidovic, predsednik družbe sv. Mohorja, je naznanil v posebnem pismu, da se on in večina odbornikov ne strinja s celovškim sklepom glede absentiranja od kat. shoda. Kje je torej ista soglasnost, ki se je z njo toliko renimiralo?!

Na shodu soc. demokratov, ki je bil zadnji nedeljo v Ljubljani, je zopet govoril dr. Tavčar. Zahvaljeval se je socialcem, da so ga pustili govoriti. Povedal je, kaj on sodi

o volilni reformi ter tudi po svoji navadi zavozil na stare kolesnice zabavljanja čez duhovščino. Tratil je čas o neki »kupčiji« v odseku za volilno preosnovo, pa da ima Kranjska preveč zastopnikov. O izdajstvu dr. Šusteršiča so prej toliko govorili, a ko je bil čas, da bi njegov najhujši sovražnik dr. Tavčar odkril to »efijalstvo« — ni vedel povedati prav nič in ni navedel niti enega dejstva.

Tudi Kristan ni vedel nič novega; povdarjal je da treba volilno reformo varovati proti vsem napadom. Vera mu je privatna stvar, kakor uči njegov katekizem, kajti pozival je javno in klical: »Proč od Cerkve!« Tako hujskanje je brezvestno in delavstvo dobro ve, da taki ljudje niso njegovi prijatelji.

Tridesetletnico obstanka je praznovala v nedeljo loška požarna bramba. Pri tej priliki je bil blagoslovljen tudi »Gasilni dom« in se je vršil občni zbor zveze »Zveze«. Navzočih je bilo 64 delegatov, le Kočevci se niso odzvali, ker je »Zveza« pristopila k slovanski zvezi gasilnih društev. Občni zbor je protestiral, da bi kočevska društva napadala »Zvezo«, oziroma zvezin odbor. — Veselica se je dobro iztekla.

Štajerski Slovenci se pripeljejo s posebnim vlakom na katoliški shod. — V pivovarni Reininghaus je požar upepelil 40 metrov dol in 16 metrov širok sodarski trakt. — Vojaški poveljni pl. Chavane je sprejel poveljništvo 13. kora v Zagrebu; na njegovo mesto v Ljubljano pride general-major Oskar Dillman pl. Dillmont. — Ogrski državni zbor je odgođen do 10. oktobra. — Na Rakovniku pri Ljubljani v zavodu Salezijancev je doslej obolelo za legarjem 36 oseb; umrl je samo en uslužbenec. — Dne 31. julija je bilo zaslišan pri okrajnem glavarstvu v Ljubljani 15 prič, ki so slišale učitelja Grmeka in njegovo ženo hujskati ob času rabuke dne 30. oktobra. — Listi pišejo o velikanskem prometu na novi železnici. — Kot kandidat pri dopolnilni deželnozborski volitvi za brežiški okraj se je oglašil dr. Korošec.

Na Ruskem se ponavljajo roparski napadi na vlake. Pri napadu v bližini Čenstohova so roparji ubili generala Sukatova in tri častnike ter oropali 16.000 rubljev. Pri postaji Celestinovo je 40 roparjev ustavilo vlak ter odneslo blagajno s stotisoč rublji; enak napad je bil pri postaji Homel. — Zaprl so v Rusiji 600 članov anarhistične organizacije, v Peterburgu pa 2000 oseb radi veleizdaje.

V mestu Sveborg se je aprlo dne 30. julija trdnjavsko vojaštvo in mnogo mornarjev radi trpinčenja nekega vojaka, ki je umrl. Poslopje, kjer so bili zabarikadirani uporniki, so obstreljavale tri križarice s strojnimi puškami. Tudi uporniki so pridno rabili 40 lahkih topov; na obeh straneh je bilo mnogo mrtvih in ranjenih, slednjič so bili uporniki po večem razoroženi. Ako bi bilo uporno vojaštvo ohranilo trdnjavo v svoji oblasti, bi bil Peterburg izoliran od morske strani.

Tudi iz Helsingforsa se poroča o bojih med upornimi in zvestimi četami. Vojaštvo je pomnoženo. Revolucionarji so pretrgali na več krajih železniški tir. — V Fortu Sveborg je eksplodiral upornikom skladišče streljiva. — 1. avgusta se je uprlo v Kronstadtu 500 vojakov in 150 mornarjev. Osvojili so si bili utrdbo Konstantin, a pozneje se je utrdba udala. Število mrtvih in ranjenih je veliko. — Nad Kronstadtom je proglašeno vojno stanje.

V milanski razstavi je ogenj uničil več oddelkov. Škode je 4 milijone lir. — Skupščina »Družbe sv. Cirila in Metoda« je zborovala dne 2. avgusta v Logatcu, ki je bil za to priliklo slavnostno opravljen in ves v zastavah. Vršili so se navdušeni pozdravi. — Družba ima 17 zavodov in 11 otroških vrtec. Izmed podružnic je 64 nedelavnih. Vseh dohodkov poslovnega leta je bilo 56.762 K 55 v in skoraj toliko stroškov. V načelstvo je

izvoljen po burni debati kompromisni odbor: Svetek, Hudovernik, Vrhovnik, Svetina, Črnagoj, Mohar.

Prvi jugoslovanski sestanek katoliških abiturjentov bo dne 25. avgusta na prednan kat. shoda v Ljubljani. — Ljubljansko načelnštvo gasilnega društva je poslalo magistratu poziv, naj deluje na to, da se smodnišnica čimpreje odstrani z ljubljanskega polja. — Kitajska mornarica je zasledovala roparsko brodoge in ubila več sto roparjev. O liberalnem shodu po § 2 pisal je »Slovenec« ob sklepu poročila tele markantne besede: 150 liberalcev, 4 soc. demokratje, silna agitacija za shod; na shodu pisarji, nekaj komijev in nižjih uradnikov, narodnih delavcev nič. Predlagal se je nek odbor za ustanovitev izobraževalnega društva nižjih slojev. Pustoslemšek in Cham sta pokazala svojo onemoglost, pač je povedal liberalni stranki nekaj gorkih soc. demokratov Kocmur. Očital ji je hinavščino in neodkritost. Ozir nameravanega izobraževalnega društva je rekel: »Liberalci naj rajši izobražujejo tiste, ki psujejo delavstvo z barabami.« Liberalnih prvakov ni bilo.

Godovi prihodnjega tedna:

Nedelja 5.: Marija Devica snežna, Ožbolt; ponedeljek 6.: Sikst II., Gospodova izpremenitev; torek, 7.: Donat, Kajetan; sredo 8.: Cirjak, Larg in Smragd; četrtek 9.: Roman, Afra, Emigdij; petek 10.: Lavrencij, Hugon; sobota 11.: Suzana, Tiburcij, Filomena.

Pismo iz Srbije.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

Bolgarska vlada in špeciarno knez Ferdinand, kažeta Srbiji po carinskem sporu z Avstrijo veliko naklonjenost. Če ne bodo imela pogajanja v Avstro-Ogrsko nikakšnih uspehov — sicer se bo na Dunaju zato trudil na vso moč ministerski predsednik Pasić — bo vlada, pooblaščen v to od »narodne skupščine« obnovila zakonito carinsko unijo z Bolgarijo in istočasno vpeljala špeciarno železniško konvencijo, vsled česar bo prevažanje po bolgarskih železnicah za Srbijo znatno olajšano. Ta izvoz bi se vršil preko Varne ob Črnem morju. Te prijateljske razmere med Srbijo in Bolgarijo so posledice zveze, sklenjene v Nišu ob sestanku kralja Petra s knezom Ferdinandom.

Narodna skupščina se v par dneh razide. Prej pa da še vladi ukaz, da uredi carinske zadeve z inozemstvom ali po dosedanji, ali po novi osnovi. To drugo bi bila koncesija, ki bi se v slučaju sporazuma naklonila Avstro-Ogrski. Čas za pogodbe z Avstro-Ogrsko je odmerjen do 13. januarja 1907. Če do takrat ne pride do sporazuma, mora vlada skrbeti za carinske pogodbe z drugimi državami. — Doda se nima zaprtje meje po Srbiji nobenih znatnih posledic. Cene mesa so na Dunaju zaradi spora poskočile, a v Belgradu niso pale niti za en vinar. Državni dohodki rastejo. Za prvih 10 dni julija (13.—23.) so carinski dohodki večji za 68.372.92 frankov, kakor isti čas lansko leto, ko je bila meja odprta. Tudi se točno zadovoljujejo vse državne potrebe in glavna državna blagajna je rentovala državno posojilo za avgust že pred mesecem dni. Carinska vojna torej ni omajala srbskega državnega kredita.

Če je tudi meja zaprta, so cene zemeljskih proizvodov višje, kakor lansko leto in še nikjer ni bilo občutiti slabih posledic carinske vojske, ki bodo tudi v najhujšem slučaju daleč manjše, kakor se je to na prvi mah mislilo. Vesti dunajskih listov, kako gre trda srbskim trgovcem z živino, so torej od konca do kraja vse izmišljene. Splošno se je redilo po Srbiji to leto malo živine, ker so že tako

stopni, kuku s morm kej tagca derlaubat, ke za srou pisat sa prou za prou leberaln gespud tuki. Ta nar bl pametn b še blu, če b se en tak paragraf vn dan, de se usak, kdur u dohtar Taučari, negau gespe, ke da kašnmo revnmo štedent en ceu gulđinar, kedr gre na Duni naprej štederat, al pa kašnmo drugmo leberalnmo firari kej naprej metu, prec na ta peru drvu ubes. Gespud dohtar Šuštaršič, k maja taka muč, de use pustave na Duni sami delaja, b čist lohka ena taka pustava vn dal; pol b biu saj gmah, kedr b jest enkat na Kudelum na kašnmo kustajn visu in ke pa sm benglou, in »Vosu« b biu pol lohka prevelegerana sruvina.

Ke že glih ud gespud dohtar Šuštaršiča guvarim, nej še pivem, de sa leberalci zatu tku najnga hedi, ke predaja »Sluvenec« glih tku ukul pu svet, ket kašna Krakučanka kumare al pa kularabe na plac. Zavle tega se pa ni treba gespude dohtar Šuštaršiče prou nē grimat, sej b dohtar Taučar tud rad leberalce na plac predaju, če b jh smou; ampak gespud plackumendont mu je reku: »Prjatu, če prneseš ti tist toj gnju blagu na plac na prudi, um mogu jest tebe, toja korba in vs toj frderban blagu u Iblanca zmetat, zatu ke mam jest iz rotuža pefel, da na smem pestet tku sfrderbanga blaga na plac predajat!« — Glih tu pa dohtar Taučarja tku gifta, de b se ta narrajš sam sebe piču, ket škrpjon, če ga deneš v vole. Pa plackumendont ma čist prou, de na drlauba leberalne stranke nost na plac na prudi, zatu, ke taka stranka, ke se Štefeta buji in kumendera devetndevedeset

pulcaju pred »Mestn dum«, kedr maja not kašna frzamlenga, de pred Štefetam tku vežne urata tešeja, de jm krempli skuz urata pugledaja; taka stranka, gespud redehter, more bt res frdamejnsk gnila in sfrderbana. Taka stranka ni več za na plac, ampak za ke, kamr Bolču Pepe iblanske smeti udklada.

Use tu sa tud gespud žepan sprevidl, moj svet puslušal in dohtar Taučari fige pukazal. In gespud žepan sa mel tud prou. Kdu, hudi-mana, b se tlela iz takmo blagam obgebu; sej lohka nazadne še sam zraun segnije, če je pulužiš med falene. Gespud žepan maja ja sami tulk krofti, de lohka sami soja pulitka naprej pelaja, ne pa, de b dohtar Taučari tlela tlaka delal in zajnga švical, pol s pa še suvražanke med kršanskim in nekršanskim sucjalistm na glava nakupaval. Dohtar Taučar nej se sam za soja pulitka pretepava! Če mu čja glih Preduviču hlapci in pa ta nou leberaln obrkumendont Kam pumagat, je men tud use glih. Preduviču hlapci, dohtar Taučarju ta nar bulš prijatli, se uja tku hmal naveličal tlaka delat; Kam pa tku na u dost zalegu, k nima furma za ta dinst in je dobr k večm jeseniškm purgarjm za Pepčka, pa še te sa se ga že naveličal in sa ga škartiral. De se je dohtar Taučar tku švoh bilke, kokr je Kam, puprjeu, je cahn, de je čist na konc in de mu že tista gnojca, iz kera je puštene ldi pulivu, zdej sammu u goutanc teče.

Leberalem je mende za namenem, de use, kar nardeja, narobe nardeja. Sam tu sa soje cajte prou naredl, de sa glih dohtar Blajvajsa, ke se na norce zastop, za soja obrfirarja

pustavl. No, pa tekat sa s holtmislal: Takmož, ke zna iz tistm norcem, k sa u nornhaus, ukul hodet, u znou tud iz nam ukul pridet. In res je prou in nim tku naukul, da sa nazadne usi na glau stal in soje kumpeta u lft mlilil. Ke jm je začela jt na ta viža kri u glava in jm je sape zmankval, sa šele sprevidl, de se dohtar Blajvajsa tud na norce na zastop tku dobr, kokr sa mislel in sa hitr nafehal gespuda žepana, de nej jh skuz spet nazaj na noge pustaut. Gespud žepan sa se res douh matral in mujal, de b jh nazaj na noga pustavl, pa vs nhn švicajne je biu zastojn. Bl k sa jh na noga pustaulal, bl sa se spet nazaj na glava preubračval, kokr tist hopsmarjandlni, k sma jih učas iz bezguga stržena fabrecceral. Nazadne sa se pa holt tud gespud žepan, če sa prou drgač hedu delovn, tega špasa naveličal in s mislel: »Forkoc, se um jest tlela iz vam ubiju in matru; kdur vas je na glava pustavu, tist naj vas pa spet nazaj na noga ubrne!« in pustl sa jh u štih. Zdej pa stujeja leberalci na glau in uja stal, dokler jh lastna kri na u zadešila. Tu pa še za misl ni, de b zdej Kam kej iz nim upravu, ke že sammu večkat kri preveč u glava teši.

Tku, zdej b jest lohka za dons jeimu iz sojmo pisajnam. Ke je pa donons taka navada, de čja mt lđje že na usaka reč neki pu vrh in ker je pametn kšeftsmon, se tud na bran, dat kej pu vrh, kokr je dala regirnga usak strank ene par puslancu pu vrh in pametn mesar, če se iz nim kregaš, da tud, če

kipeš eneh deset kil mesa, kašna kust pu vrh, nej dam tud jest dons še ene par cajle pu vrh, de uja kundsoft bl iz mana cefridne.

Kokr se uja spuminal, gespud redehter, sm jest unkat pisu, de s uja leberalci in učitelji, k sa s bli du zdej ta nar več prjatli, hmal u laseh že iz foušarije, kokr prauja gespud derehtar Luka. Pa gespud derehtar Luka sa bli zavle tega nazrečensk name hedi in sa me kar iz zanikrna baraba u sojh cajtgah nazgal. Gespud derahtar Luka na morja zapupast, de b mogu mt jest, Boltatu Pepe, tud kerkat kej prou. No, kumi sa uni, gespud redehter, moj pism vn dal, sa s že leberalci moj prerukvanje h src uzal in sa jh tku v »Sluvenckmo Narud« začel peglat, de se kar cujne pu luft letele. Unkat, ke b mel rad leberalci u »Mestnmo dome« soja rauffrzamlenga, sta še gespuda derehtarja Luka in Raufnk dohtar Taučari iz sojm šnajetihtlm blat iz čeuulu brisala, zdej jh je pa tku lopnu, de sta kar vrtuglava. Zdej uja mende gespud derehtar Luka vnder sprevidl, de Boltatu Pepe ni kar tku ke u en dan in de jh ma tud za ušem, čeprou sa ga soje cajte u šul sam iz butlnam tetuliral. No pa nej že bo iz tistm butlnm kokr če; pa nahtermo čluvek holt butl preh vn udar, pr nahterno pa bl pozn, jest pa le pravm, de je ta nar več butl tist butl, k je tak butl, de sam na spuzna, de je butl. K sm biu pa jest že ket šularček en butl, kar gespud derehtar sami dobr veja, zatu pa vem, de zdej nism več butl, ampak

Bultatu Pepe iz Kudeluga.

Štajerske novice.

§ **Dopolnilna deželnozborna volitev.** Iz Kozjega smo dobili danes popoldne brzojavko: Dr. Korošec je umaknil svojo kandidaturu za deželni zbor štajerski, a kandidaturu je prijavil dr. Fran Jankovič, okrajni zdravnik v Kozjem. Mož je vsestransko izvrsten za poslanca, najbolj sposoben, on je in ostane naš kandidat. Delujmo na to, da bo 21. avgusta naša zmaga v brežiškem okrajnem glavarstvu sijajna!

§ **Slovenski štajerci in III. slovenski katoliški shod.** Iz Slovenskih Goric se nam poroča: V Slovenskih Goricah je veliko zanimanje za III. slov. katoliški shod. Zastopane bodo najbrž vse župnije. Iz mnogih župnij pojde od 10 do 25 udeležencev, mož in mladeničev. Kakih 150 udeležencev upamo samo iz Slovenskih Goric. Agitacija za udeležbo je lažja in uspešna, če se agitatorji osebno spoznaumejo z najodličnejšimi možmi in mladeniči po posameznih občinah.

§ **Ali zopet Nemci?!** V Celju sta sedaj sedaj izpraznjeni dve važni uradniški mesti: ono glavnega davkarja in na pisarniškega ravnatelja pri okrožnem sodišču. Nemci z vsemi silami delujejo, da posade na ti mesti svoje pristaše. Zlasti se je začel brigati za Celje znani ljutomerski davkar Duller, ki je še bolj nemški nadut kot njegov zagriženi župan notar Thurn. Kjer je ljutomerski občinski zastop Slovencem nasprotoval, tam je imel svojo roko Duller. Prepričani smo, da naši poslanci lahko dosežejo, da prideta na obe mesti Slovenca, vsaj imajo itak Nemci vsa druga mesta v Celju zasedena. Neko kompenzacija moramo vendar dobiti.

§ **Odlikovanje.** Profesor veronauka na II. drž. gimnaziji v Gradcu in šolski nadzornik, v. g. Franc Senekovič je bil povodom svoje srebrne maše imenovan duhovnim svetovalcem sekovske knezoškofije.

§ **Nemška surovost.** Poročali smo že, kako so otroci nemške šole v Sevnici opijanjeni in nahujskani izzivali ter napadli Slovence v Simončičevi gostilni. Kako premišljen in pripravljen je bil ta napad, se razvidi iz tega, da so imeli nemški dečki kamence v žepih pripravljene, starejši so pa držali nože. Otroci, ki ne morejo o vsem molčati, so to tajnost nemške surove podivjanosti in zavratnosti izdali.

§ **Porotnemu sodišču** v Celju bodo pri 3. letošnjem zasedanju predsedovali: predsednik okrožnega sodišča Anton pl. Wurmser, kot njega namestniki pa deželnosodni svetniki: Alojzij Gregorin, dr. Herman Schäftlein in Adalbert Kotzian.

§ **Vlom pri belem dnevu.** Brez primere predrzen vlom se je zgodil včeraj opoldne, toraj sredi belega dne v stanovanju pokojnega polkovnika Zupana. Tat, kateremu so morale biti krajevne razmere in osebne navade polkovnikove dobro znane, se je prikradel v stanovanje, ko je bil polkovnik ravno na sprehodu. Odnesele je raznih dragocenosti, starega denarja, odlikovanih itd. Škoda je znana. Na sumu imajo nekega strežaja Edvarda Jendl.

§ **Iz osrednje komisije za umetne in zgodovinske spomenike.** Komisija je odobrila načrte predložene od profesorja Luschina za popravilo cerkve sv. Antona v Slovenskih Goricah. — Korespondent Škrabar je poročal o najdbi dveh rimskih mozaikov na polju v bližini Brega pri Ptujju, ki sta se prenesla v ptujski muzej.

§ **Celjski stari grad** nameravajo preurediti oziroma ga postaviti v prejšnji stan. Za to pa rabijo veliko državno podporo, kojo je ministristvo sicer pogojno obljubilo, a si je pridržalo konečno rešitev, dokler mu ne dojdejo podrobni načrti.

Socialne stvari.

soc **Dom neozenjenih v Parizu.** Zadnji čas so preskrbeli v Parizu stanovanja za delavce. Stanarina je majhna, vse je primerno urejeno in tako bo zdaj delavcem lažje izhajati. Istotako so sezidali v Parizu dom za neozenjene, ki šteje 5 nadstropij, ima vrt, restavracijo in vsega skupaj 870 sob, ki so po 9 m² velike. V higienskem oziru je vse najboljše urejeno in tudi v praktičnem. Vsa hrana se dobiva v domu samem in stane po dva franka na dan. Istotako je na razpolago domač krojač, brivec, čevljar in zdravnik. Cela zgradba zavzema prostora 5474 m².

soc. **Brivski pomočniki in stavci za nedeljski počitek v Belgiji.** Pijevno društvo poroča iz Bruslja o novem zakonu, ki se tiče nedeljskega počitka in stopi v veljavo koncem julija. Ta zakon je povzročil dvojno gibanje. Po njem morajo zapreti brivci svoje prostore ob nedeljah gotovo opoldne. Odškodovati so se hoteli zato pri uslužbencih s tem, da bi jim iz tega vzroka manj plačali. A brivski pomočniki so odločno zahtevali, da ostane njihova plača neizpremenjena, in so tudi dosegli. — Nedeljski počitek hočejo imeti zdaj tudi stavci in delavci (v Bruslju izhajajo časniki tudi ob nedeljah) in bodo to najbrž tudi dosegli. Katoliški listi so zahtevali to od poslanske zbornice, a liberalni listi jih seveda pri tem niso podpirali. Te zahteve tudi katoliški poslanci niso posebno podpirali. Vzrok tiči v tem, da je ljudstvo že preveč navajeno tudi v ponedeljek čitati liste. Časopisi torej najbrž ne bodo spadal pod okrilje zakona o nedeljskem počitku. Omenjeni zakon predpisuje, da mora imeti vsak delavec v tednu en dan počitka. Delavci so seveda s tem zadovoljni, a hočejo ob enem, da se jim plača ne zmanjša. To bodo dosegli.

Revolucionarna stranka postopa sporazumno z upornimi vojaki in prireja pravilne vstaje. Boji so se vršili na cesti. Vladne čete so izvabile v zasedo 160 vojakov upornikov in jih postrelile. Končno so zagnale vladi zveste čete upornike vojake in revolucionarje. Vojno sodišče je pod predsedstvom polkovnika Nikoviča obsodilo 18 upornikov na smrt. Zvečer je pa bila vržena v polkovnikovo stanovanje bomba, ki ga je težko ranila, več drugih oseb je pa bilo lahko ranjenih. — V Hamburg je tudi došlo poročilo, da je bil napaden v revalskem pristanišču veliki knez Aleksander Mihajlovič. Napad se je pa izjalovil.

Upor v Mitavi.

Pristaniška posadka v Mitavi se je uprla dne 2. t. m. zjutraj. Uporniki so ustrelili posadkinega poveljnika in dva stotnika. Drugih poročil še ni.

Upor v Sevastopolu.

V Sevastopolu je upor. Štiri vojne ladje in dve iz Nangoe došli torpedovki sta se uprli.

Na Ruskem Poljskem.

Berolinski listi niso dobili nikakih zasebnih brzojavk, kar dokazuje, da vsa poročila zapleni ruska cenzura. Le iz Varšave je došlo poročilo, da traja že dva dni v artiljerijskem taborišču Rembertov pri Varšavi odkrit upor. Topničarji so zapodili častnike, na kazake so pa streljali s kartečami. Podrobnih poročil še ni.

NOV ISTRSKI DEŽELNI POSLANEC.

Rovinj, 3. avg. Namestu umrlega Campitellija je izvoljen v deželni zbor inženir Benussi.

NACRTI OGRSKE VLADE. — NOVA OPOZICIJA.

Wekerle namerava sklicati ogrski državni zbor 10. oktobra. Razpravljati nameravajo le o manjših predlogih. Dne 22. oktobra prične delegacijsko zasedanje. Po delegacijskem zasedanju koncem novembra prične razprava o proračunu. Med drugim nameravajo razpravljati o več socialno političnih predlogih. — Ustanavlja se nova opozicijska stranka, ki jo bo vodil Banffy. Opoziciji pristopijo Banffyjeva »Nova stranka«, Fejervaryjeva napredna in pristaši liberalne stranke. Opozicija namerava takoj poizkusiti svojo srečo na deželi. Socialni demokratje pripravljajo demonstracije proti honvednemu ministru Jekelfalusyju, o katerem zahtevajo, naj odstopi. Kosuth je odpotoval 2. t. m. v Karlove Vari, kjer ostane tri tedne, nakar potuje v Herkulove toplice. Pri nadomestni volitvi v Velikem Körösu je bil izvoljen za poslanca soglasno Barabas.

PROTEST TRENTINA.

Trident, 3. avg. Državno- in deželnozborni poslanci trentinski so sklenili protest proti vladi zaradi volilne reforme.

BOLGARI PROTI GRKOM.

Ob obletnici makedonske revolucije dne 2. t. m. so priredili po bolgarskih provinčnih mestih več protigrških shodov in demonstracij, ki so se pa vršile brez nemirov, ker je posredovala policija. Le v Pešteri so vzeli Bolgari Grkom cerkev in šolo. Bolgari delajo obširne priprave za shod, ki je napovedan za nedeljo v Sofiji. Oblasti so storile vse, da se vzdrži red. V Sofiji pričakujejo odposlanstvo rumunskih narodnjakov, ki se hočejo zahvaliti Bolgarom, da nastopajo proti Grkom. Carigranski grški poslanik se je pritožil pri Turčiji proti Bolgariji zaradi protigrških nemirov v Plovdivu in drugod. Turška vlada je resno opomnila bolgarsko zaradi protigrških nemirov.

NASELNIŠKI ŠKANDAL V NEMČIJI.

Proti majorju Fischerju, ki je bil oskrbnik za upravo nemške armade v kolonijah in ki se je dal podkupiti od neke tvrdke, da je profitirala 1,360,000 mark več, so nastopili z vso strogostjo na povelje cesarja Viljema. Zaprli so ga, ko se je dobilo dovolj dokazov, da je bil podkupljen. Cesar Viljem je v vsej zadevi dobro poučen in je ukazal, naj postopajo z majorjem z vso zakonito strogostjo. Cesar je tudi sam ukazal, naj nastopijo proti načelniku štaba pri višjem poveljništvu afričanskih čet, polkovniku Ohnesorgu, ker ni nadzoroval zadostno Fischerjevo poslovanje. A tudi proti kamerunskemu guvernerju pl. Puttkammerju bo kmalu končana disciplinarna preiskava.

NEMŠKI POSLANIK V CETINJAH.

Cetinje. Nemški poslanik Pilgrin-Baltazzi je izročil včeraj poverljivo pismo knezu Nikoli, ki je izjavil svoje zadovoljstvo, da je Nemčija ustanovila poslaništvo v Črni gori.

NOVI KNEZ NA SAMU.

Carigrad. Novi knez na otoku Samu je Peter Konstantin Karatheodoris, izučen inženir.

NAPETE RAZMERE MED AMERIKO IN KITAJCI.

Londonski politični krogi sodijo, da so nastale napete razmere med Kitajci in Američani. Američani so pomnožili vojaško stražo pri ameriškem poslaništvu v Pekinu. Na Filipinskih otokih zbirajo močne vojaške čete, pomnožili so tudi svoje brodoge v je ozirom na Kitajsko. Američane jezi, ker bojkotirajo Kitajci ameriško blago. Kitajci pa bojkotirajo ameriškanke izdelke, da se maščujejo, ker so lani poostriili Američani predpise o naseljevanju Kitajcev v Ameriko.

ustavile iz Peterburga hitro došle čete in jih prepodile iz arzenala. Drugi uporniki so pa zasedli Konstantinovo utrdbo. Vladi zvesta artiljerija je pričela streljati na utrdbo, ki je končno razvila belo zastavo. Posebno vojno sodišče je takoj sodilo upornike in jih mnogo usmrtilo. Pehota je bila na upornike tako razkačena, da so jo častniki komaj brzdali, da ni poklala vseh upornikov. Časopisi poročajo, da so nameravali kronstadtski in sveaborški uporniki proglašiti komunistično republiko. Gromenje topov med bojem v Kronstadtu je bilo tako silno, da so je čuli tudi v Peterburgu.

Kronstadt je pravo mesto uporov. Od novembra l. 1905 nadalje je to že tretji upor mornarjev. Kronstadt leži na vzhodni strani otoka Kotlina, 49 km od Peterburga. Prebivalcev šteje mesto 60.000 in je zvezano s Peterburgom po prekopu, ki so ga gradili od l. 1875 do l. 1885. Število sedanjih upornikov v Kronstadtu je znašalo 500 vojakov in 3600 mornarjev, po drugih poročilih pa celo 8340 mornarjev. Upor so zadržali topničarji, ki so toliko časa streljali, da so se uporniki udali. Splošno sodijo, da je bil kronstadtski upor v sredo šele začetek večilj novih uporov. Med uporniki je bilo baje tudi veliko častnikov.

Položaj v Peterburgu.

V Peterburgu so močno pomnožili vojaške straže po cestah in pri javnih poslopih, poštnih, brzojavnih in telefoničnih uradih. Od 2. t. m. nadalje zvečer svetijo ponoči po Nevi z metalci svetlobe v Baltičkem pristanišču zasedrane križarice. Pred Peterburgom zasedrane vojne ladje in jahte so dobile povelje, naj bodo pripravljene v polnem bojnem stanju. V arsenalu na Vaziljevem Ostrovu je bilo ukradenih pet strojnih pušk in ena mitraljeza. Vojaško stražo so zaprli. V Berlin je došlo poročilo, da so razrušili vstahi ob Nevi večiči mestni del Vaziljev Ostrov. Veliko pehote in artiljerije je postavljene ob Nevinih obrežjih. Boje se, da priplujejo pred Peterburg uporne bojne ladje.

V Petrovem Dvorcu so pomnožili vojaške straže. V pristanišču je zasedlo vojaštvo vsa vladna poslopja. Carjeva rodbina je nameravala izlet na carjevi jahti »Aleksandra«, ki so jo stražili štiri rušilce torpedovk. A zaradi sveaborške vstaje so opustili izlet. Carjeva rodbina je bila ponoči na 3. v veliki nevarnosti, ker bi iz utrdbe Konstantin, ki so jo zasedli uporni vojaki, lahko streljali na Petrov Dvorec. Govorilo se je v Peterburgu, da je pobegnila carjeva rodbina, a poročilo še ni potrjeno. Berolinski listi trde, da so bili v Petrovem Dvorcu zaradi dogodkov v baltičskih pristaniščih v velikih skrbeh. Car se namerava baje preseliti s svojo rodbino v vojaško taborišče pri Carskem Selu.

Anarhisti pozivljajo na carjev umor.

V Parizu so dali natisniti anarhisti letak v italijanščini in francoščini, ki pozivlja, naj umore ruskega carja.

O otvoških umorih

poročajo, da se je peljal pomočnik varšavskega generalnega gubernatorja orožniški generalni major Markgraify v kočiji s svojo ženo, hčerko in šestletnim sinčkom s postaje Otovk v svojo vilo. Med potjo pa je streljalo nanj 6 oboroženih mož, ki so vstrelili njega in ženo, sinčka pa ranili na obrazu. Konji so se splašili.

Preosnova ministerstva.

Pogajanja o izpremembi ministerstva je počasi napredujejo. Grof Heyden je že odpotoval na svoje posestvo. Ministrski svet je sklenil v dolgi seji, ki je trajala do 4. zjutraj, da se dajo kmetom v najem kronska in cerkvena zemljišča.

Stolypin se je baje sprl z dvorno stranko. Ministrski predsednik hoče izvesti obširne preosnove v ruskem uradništvu, a ugovarja dvorna stranka, predvsem pa Trepov.

Kdo je umoril Herzensteina.

Morilca Herzensteina, ruskega orožnika Nišejkina, so prijele finske oblasti. »Moskovske Viedomosti«, vladno glasilo, so svoj čas priobčile članek, ki je naravnost pozivljajal na Herzensteinov umor.

Upor na križarici »Pamjat Azova«.

Poročilo o uporju na križarici »Pamjat Azova«, ne »Prujat Aseva«, kakor nam je pomotoma javljala brzojavka, se potrjuje. Brez vsake dvojbe je upor na križarici v zvezi z uporju v Sveaborgu in v Kronstadtu, katerega so se udeležile tudi mornariške čete v libavškem vojnem pristanišču. A ker se je upor izjalovil, je križarica pobegnila. Na križarico so došli mornarje preoblečeni civilisti. Častniki so ukazali mornarjem, naj primejo civiliste, a so mornarji to zabranili. Štiri častnike so uporniki ustrelili, trije so pa pobegnili v čolnu, a so jih uporniki potopili. Križarica je pobegnila. Dne 2. t. m., opoldne, je došla uporna ladja v revalsko pristanišče. Uporniki so odposlali na kopno šalupo, katere moštvo je pregovarjalo revalsko posadko, da se upre. A revalska posadka je ostala zvesta carju in je prišla upornike hujskače, ki jih je vodil neki dijak. Torpedovka »106« je pričakovala na morju povelja, da razstrelji uporno križarico. Medtem so pa se carju zvesti mornarji na križarici dobili premoč in so prisilili uporne mornarje, da so se morali umakniti na prednji del križarice. Po hudem boju so zvesti mornarji premagali upornike, si osvojili ladjo in izročili upornike. V boju je bilo ubitih pet častnikov, trije podčastniki in deset mož. Vletih je 206 upornikov. Med prijetimi kronstadtskimi civilnimi vjetniki uporniki je največ judov.

Upor v Revalu.

V Revalu je bil 2. t. m. tudi upor. Med uporniki in zvestimi četami so bili krvavi boji.

pričakovali carinskega boja. Slabo stanje trgovcev pa zlasti zanikuje dejstvo, da odločno zahtevajo od vlade dunajski vladi niti za las povstajati.

Izvoz se bo vršil po Donavi in preko Bolgarske na Varno za Belgijo, Francijo in Anglijo. Gospodarsko ministristvo je ukrenilo vse potrebno, da bi bil izvoz najboljši in bi zamogel tako vzdržati konkurenco. —

Zemun, znano srbsko mesto, naseljeno večji del s Srbi in ležeče ob srbski meji, trpi pri tem sporu največjo škodo. Prej, dokler je bila meja odprta, je bila trgovina tam kar najživahnejša, a zdaj je malone vse prenehalo. Če pojde še tako dalje, bodo prišli mnogi trgovci v konkurz. V ta namen so tudi poslali v Pešto deputacijo, ki naj bi na primernem mestu posredovala in pravočasno odstranila nevarnost.

Zdaj pa še nekaj drugih vesti! — Te dni je potovalo ob srbski meji pet avstrijskih generalov z 20 generalštabnimi častniki od Zemuna do Mitrovice. En odedek avstrijskega generalnega štaba je prepotoval cel Srem, kjer se nahaja 16 velikih in bogatih srbskih samostanov. Ti samostani so dobili naredbu, da jim treha biti pripravljenim odstopiti prostore za eventualne vojaške bolnice. Po cellem Sremu se je vršil popis konj in druge domače živine in hiš, kjer bi bilo mogoče vojaštvu eventualno stanovati. Narodu se je ukazalo vse poljske pridelke prej ko mogoče spraviti na varno. V banatsko vas Opavo so prispeli pionirji, ki popravljajo iz časov turških vojsk znano obrambeno pozicijo Zandanon bedem. Ko vpadе Donava, ki je zdaj zelo narastla, zgrade tudi most preko Donave do Srema. Ta most bi pospeševal občevanje čet v Sremu z onimi v Banatu in obratno. Čuje se, da prideta v južno Ogrsko dva vojaška zbora, a v Srem je že pričelo prihajati konjeništvu. Polk konjenikov pride v malo vas Klemak, ki leži baš nasproti srbskega mesta Šabca.

Širijo se vesti, da zbira Avstrija tudi vojsko na severni srbski meji, ki naj bi ji bila v zaščito pri prodiranju v Macedonijo. Trdijo, da misli Avstrija prodreti v Macedonijo preko Srbije čez užički okraj. Srbski generalni štab je šel na proučevanje srbskih strateških mest ob Drini ob bosanski meji.

Revolucija v Rusiji.

Sveaborški upor je zadušen. Po tridnevnem boju so premagali vladi zvesti vojaki upornike. A kljub porazu v Sveaborgu ne počivajo tajne sile, ki vodijo uporniško gibanje v ruski armadi. Ponoči od 1. na 2. avgusta je izbruhnila vstaja med mornarji v Kronstadtu. Uporniki so zasedli utrdbo Konstantin. Nekaj časa je bila celo nevarnost, da se polaste uporniki Petrovega Dvorca in carja. Proti jutrju so tudi tu carju zveste čete zadušile upor. O uporih so došla še sledeča podrobna poročila:

Sveaborg. V Helsingfors so odposlali s Sveaborga 100 ranjencev. Poveljniki upornikov poročnik Kahansky je pobegnil s 150 možmi na parnik »Wysels«, da se uda velike-mu knezu Alekseju Mihajloviču. Veliki knez Aleksej se je podal takoj na suho, ko je premagal upornike, ker je zbolel njegov sin.

Boji med rdečimi in belimi gardami v Helsingforsu.

Več stotin mladih ljudi se je ponudilo v Helsingforsu policiji, da pripomore pri vzdrževanju reda. Belo gardo te meščanske obrambne straže vodi policija proti revolucionarjem. Rdeča garda je hotela vstaviti promet poulične železnice, a promet nadzoruje bela garda. Rdeča garda je streljala na belo, ki je streljala nazaj. Ko je došlo vojaštvo, se je umaknila rdeča garda. Obe gardi sta se spopadli tudi pri kolodvoru. Včeraj je bila v Helsingforsu mirno, a položaj je bil še vedno resen. Rdeče garde hujskajo tudi delavstvo. Sveaborg je v oblasti vojaškega poveljnika. Na utrdbah je vse v redu. Število žrtev cenijo na 100. V pristanišču so zasedrane vojne ladje »Cesarjevič«, »Bogatir«, »Slava« in neka križarica za mine.

Helsingforska poročila. Rdeče garde so izvršile mnogo nasilstev, vropale orožje in 2380 kg dinamita. V Helsingforsu je bilo vsled kanonade poškodovanih mnogo hiš. Ko je odpotoval polkovnik Notarov v čolnu iz Sveaborga, so ga prijeli mornarji, ga kamnili in vrgli zvezanega v morje. Tudi generala Akegeva so zaprli v neko kazemato.

Upor v Kronstadtu.

V boju z uporniki in civilisti so bili ubiti v Kronstadtu kapitan Rodjanov, fregatna kapitana Dobrovolski in Sumov in kapitan Stojanovski. Ranjeni so bili štirje častniki. V Kronstadt je došla carjeva finska garda. Boj je bil hud. Borili so se z bajonetmi. Neki podadmiral je bil v prsi zaboden z bajonetom. Častniki so storili svojo dolžnost, kar dokazuje veliko število ranjenih častnikov. Sedem upornikov so že obsodili na smrt, ker so umorili častnike.

Kronstadtski poveljniki general Adlerberg je izjavil nekemu časnikarskemu poročevalcu včeraj, da je v Kronstadtu zopet popolnoma mirno. Časnikar pa meni, da še vedno tli duh upora. Na zastavah upornikov so bile zapisane besede: »Zemlja in svoboda!« Uprlo se je 500 ženijskih vojakov in 2600 mornarjev. Uporniki so deloma umorili deloma pa vjeli častnike in nato udrlj v arsenal. A že so jih

Jeseniške novice.

J Na sv. Goro pri Gorici bo romala Marijina družba, dekliška in ženska, dne 16. avgusta t. l. Z Jesenic pojde z vlakom ob pol 2. uri zjutraj in bo na sv. Gori lahko že ob 6. uri zjutraj. Časa bo dovolj opraviti gori po- božnosti in ogledati si Gorico. Na Jesenice se vrne ob 6., oziroma z brzovlakom ob 11. uri 11 minut zvečer. Ako se hoče romanja udeležiti še kaka druga dekliška družba iz radovljiške dekanije, naznani naj to dotični voditelj čimprej župnemu uradu na Jesenicah, ter obenem pove vsaj približno število udeležencev, da se naroči in pripravi zadostno število železniških vozov. — Župni urad na Jesenicah.

J Promet na bohinjski železnici je vedno večji. Potniki so kar natlačeni v vozeh, mnogokrat primanjkuje prostora, da morajo stati. Z Jesenic vozijo navadno samo po štirje vozovi; to je vendar premalo ob tolikem prometu!

J Ure ni še na peronu, tudi sence ne. Pa še eno željo imamo. Kadar ob istem času na postaji stoji več vlakov, potniki ne vedo, v kateri vlak naj vstopijo. Vrtar sicer zakliče, kam odhaja vlak, toda premalo glasno in razločno; naj bi bil bolj glasan!

J Kam naj gremo v gostilno, kadar je treba čakati na vlak? Zadržati je priporočal »Slovenec« gostilno M. Tancarja. Toda dobili smo pritožbo, zakaj »Slovenec« priporoča gostilno, kjer dirandaj, harmonika in ples potnika neprijetno nadleguje, zlasti ob nedeljah. Potniki vendar ne bodo hodili v tak hrup požiraj prah in poslušaj ceptanje nog. Kakor smo zabeležili priporočilo gostilne M. Tancarja, zabeležimo tudi to pritožbo; pa naj si potniki sami izbirajo gostilne. Kolikor smo informirani, je na Jesenicah ob nedeljah in praznikih res tak ropot po gostilnah, da odbija od sebe dostojnega in miroljubnega človeka.

J Restavracija na kolodvoru ima »Slov. Narod«, a »Slovenca« nismo še videli. Prodaja se pa na kolodvoru samo judovska »Neue Freie Presse«.

J Neznosna vročina muči delavce pri Martinovih pečeh. Več jih je delo že popustilo, ker ne morejo prenašati strašnega napora. Res Martinari dobro zaslužijo, a pred časom si zdravje končajo. Neizogibnega posledica naporega dela v taki vročini, ki je po zimi pri pečeh grozna, je jetika. Noben Martinar ne uka starosti. V najlepši dobi mora v grob. Ljubeznost inženirja Naapa, o katerem pravijo, da je bogat jud, pa delo pri Martinovih pečeh dela še bolj vroče.

J Blagajno strokovnega društva hočejo socialni demokrati dobiti v svojo pest. Kopač hodi na Savo in se v potu svojega obraza trudi, da bi bil pri prihodnjem občnem zboru strokovnega društva dne 12. t. m. izvoljen socialnodemokratski odbor, ki bi takoj naznanil pristop k demokratski judovski zvezi »Union« na Dunaju. Kaj bi to pomenilo za savsko in javorniško delavstvo, misli si lahko vsak sam, saj zglede od demokratskem gospodarstvu in pristranosti ter usmiljenosti imamo brez števila povsod. Omenjamo še, da se čuti neko posebno razmerje med socialnimi demokrati na Savi in — tovarno. Socialni demokrat se solnči v milosti kapitalista in njegovih oprod.

J Občinska seja dne 2. avgusta. Župan dr. Kozoj se je spominjal smrti častnega člana ravnatelja Karola Luckmannina naštevajoč zasluga njegove za jeseniško občino naznanil, da je zapustil ubožnemu zakladu jeseniškemu 20.000 kron. V znak sožalja vstali so vsi odborniki. Pri obravnavi posameznih točk dnevnega reda je bilo zelo živahno.

J Proračun za leto 1906 se je prenapredil. Nekaj davkoplačevalcev se je bilo pritožilo zoper previsoke doklade in zahtevalo, da se za vodovode postavi mesto 45.000 K manjša svota. Z večino glasov se je sklenila postaviti v proračun za vodovod na Savi 34.000 K, katere pa naj plača samo podobčina Jesenice. Ta svota zahteva v pokritje 65 odstotkov doklad na direktni davek. Ker je po prvotnem proračunu svota za vodovode razdeljena na celo občino, bile so doklade prej za 4 odstotke manjše. Rekurz zoper prevelike doklade je torej dosegel to, da bodo Jesenice, Sava, Plavž in Prihodi plačali za leto 1906 še več doklad, namreč 14 odstotkov za splošne potrebe, 65 za vodovode in 25 odstotkov za šolo.

J 104 odstotke občinskih doklad pa ne plačujejo povsod, kakor jih moramo letos na Jesenicah. Najbolj prizadeti so Prihodi, ki ne bodo od vodovodov imeli nobene koristi. Druge podobčine (Hrušica, Plavški, Rovt, Planina) morajo plačati le 14 odstotkov za splošne in 25 odstotkov za šolske potrebe, skupaj 39 odstotkov.

J Vodovodi se bodo delali tudi na Jesenicah, Plavžu in Kurji vasi. Kar bo ostalo od vodovoda za Savo, porabilo se bo za te vodovode. Potreb imajo Jesenice še veliko; treba bo zidati še novo šolo, cerkev, občinsko hišo itd. Tako visokih doklad ljudstvo ne bo moglo dolgo zmagovati. Treba bo doklade znižati na ta način, da se najame posojilo in se le amortizacijske obresti plačujejo in tako velika svota v več letih plača, ne pa kar naenkrat, da bi uživali dobroto raznih naprav v občini taki, ki niso nič prispevali k njim, ker so prišli pozneje v občino. Tako n. pr. bi mesto 45 odstotkov trebalo le kakih 7 odstotkov doklad plačevati, ako bi se svota 34.000 kron plačala v desetih letih, mesto v enem letu.

J Cesto v Plavškem Rovtu bo plačala cela občina, ne pa Plavški Rovt sam, kakor je bil sklenil lansko leto občinski odbor. Deželni odbor je razveljavil tedanji sklep z motivacijo, da občinske ceste dela in popravila cela občina.

J Šola na Savi. Koliko se je že govorilo in pisalo o novi slovenski šoli štirirazrednici na Savi! Ne bomo ponavljali znanih reči, povedati hočemo le, v kakšnem stadiju stoji sedaj ta zadeva. Okrajni šolski svet v Radovljici je z ozirom na stavbinsko obravnavo z dne 31. maja t. l. izdal odlok, da se mora štirirazrednica na Savi še letos začeti zidati in pod streho spraviti, prihodnje leto do avgusta pa dokončati, da se bo tvorila že v jeseni leta 1907. Zoper ta odlok je časa rekurirani do dne 9. avgusta t. l. Občinski odbor je dne 2. avgusta t. l. pri seji obravnaval, ali naj se rekurira ali ne. Odbornik gospod Schrey je podal izjavo v imenu narodno-napredne stranke, da privoli, naj se štirirazrednica na Savi zida le pod pogoji: 1. da se bodo na ti šoli nastavliali le učitelji slovenskega mišljenja; 2. da ostane štirirazrednica na Jesenicah, četudi bi ne bilo kdaj postavno določene štjevila otrok za štirirazrednico; 3. da Savčani ne bodo nasprotovali, ako bi hoteli Jeseničani na Jesenicah novo šolo, in 4. da bi okrajni šolski svet podpiral občino Jesenice, ako bi ta kdaj zahtevala kako višjo šolo, n. pr. realko. Izvolil naj se posebna deputacija, ki bo te zahteve okrajnemu šolskemu svetu predložila. Če jih zavrne, — naj se rekurira zoper odlok. Odbornik g. Zabukovec je nasproti temu povdarjal, da zahteva narodno-napredne stranke bi zidanje slovenske šole na Savi le zavlekla, kar bi bilo iz narodnostnih ozirov obžalovati. Čimprej se zida slovenska šola na Savi, bolje bo, torej naj se ne sprejme predlog g. Schreya, marveč naj se čimprej začne z zidanjem šole. Predlog gosp. Schreya je bil z večino glasov sprejet, nasprotni predlog tako ni prišel na glasovanje. Nekaj posebnega pa se je zgodilo, ko je bilo treba izvoliti deputacijo, ki naj bi šla k okrajnemu šolskemu svetu. Predlagana deputacija ni dobila večine. Tudi, ko so se predlagali drugi možje, niso dobili večine. Narodno-napredna stranka je storila napako, da je predlagala samo može iz svoje stranke v deputacijo, čeravno je tudi nekaj odbornikov Slov. Ljudske Stranke glasovalo za pogoje. Hotela je celo v deputacijo moža, ki je največ zakrivil, da se ne more zidati skupna šola osemrazrednica. Tako je prišlo, da se deputacija ni izvolila. Župan bo sklep občinskega odbora sam naznanil okrajnemu šolskemu svetu. Deputacija narodno napredne stranke pa pojde v imenu svoje stranke, a ne v imenu občinskega odbora.

J Čudno je, da je okrajni šolski svet čez dva meseca po stavbinski obravnavi izdal odlok, naj se prične z zidanjem šole, ko se bliža že jesen in je veliko vprašanje, ali se sploh more taka velika stavba še letos spraviti pod streho.

Idrijske novice.

Polemizirati z našimi liberalci je težavno delo. Ko smo bili izzvani kritikovati Ganglovo cerkveno petje in orgljanje, so oni takoj obrnili na narodno, o cerkvenem niti ne črnejo. Ko smo jim očitali kako so skušali uničiti petje v katoliški delavski družbi, zabavljajo v sobotnem »Narodu« čez naše cerkveno petje. Če pravimo, da jim realci pomagajo, so takoj z odgovorom tu: oni store vse iz hvaležnosti. V »Narodu« se to lahko piše, a v Idriji predobro vedo, da so liberalci sami šli prosit realnega ravnatelja, naj dovoli dijakom-realcu, da bo učil in vodil petje v delavskem društvu. In res smo doživeli čudno metamorfozo. Pred leti je stopil realce poleg svojega učitelja na oder med počitnicami pri božični veselici. Takoj je dobil po konferenčnem sklepu zapor — carcer — treh ur. Pokojni ravnatelj je potem na svojo roko kazen spremenil v strog ukor, ker v začetku naši prvošolci še niso vedeli, da dijak ne sme očitno nastopati. Sedaj so se pa razmere spremenile. Razume se, da je takrat dijak sviral na violino pri veselici katoliškega delavskega društva med počitnicami, a sedaj se liberalnemu društvu dovoli, da so mu realci na pomoč med šolskim letom pri veselici na gostilniškem vrtu. Ni dolgo od tega, da so dijaki napravili za god podoknico svojemu razredniku. Peli so par pesmi v II. nadstropju na hodniku pred profesorjevem stanovanjem, doletela jih je za to kazni, sedaj smo pa opazili realce na ulici, ko so peli podoknico novoizvoljenemu županu in je bilo vse v redu. Pač so potem izključili 4 dijake iz našega zavoda radi izgrede, ne radi očitnega nastopa. Pa vemo, da bodo zopet krik, kaj se zaganjamo v vzorne vrejeno realke, a zadeti naj se zato zahvalijo nerodnemu »Narodovemu« poročevalcu.

Enako zavilajo glede tožbe Lapajne-Zazula. Na shodu uradnikov o priliki zadnjih občinskih volitev je kritikoval g. Zazula občinske račune in kazal na posledice, ki nastajajo v javni morali pri rudniku. Ko rudar sliši, da je velika pomanjkljivost v računih, a se jih vkljub temu brez vsakega raziskovanja odobri, se poprašuje: kako postopanje je to? Če kateri izmed nas vzame trhlen les v jami, kar ne povzroči eraru niti krajarja škoda, je takoj kaznovan, tu se gre pa za tisoče, pa taka malomarnost. In glej, radi tega se čuti prejšnji župan razžaljenega, vloži tožbo proti govorniku, ki njega niti imenoval ni. Zavijejo po svoje, češ š se lahko presuče, a številka vedno isto kaže. Podtikajo mu trditve, katere govornik niti izustil ni. Obtožnica omenja celo napake iz l. 1903 v znesku 311 K, katero je še le v računih zasledil dan pozneje g. Oswald. Zazula naj govori o pogrešku, kateri se še le drugi dan dobi, to je res originalno. In sedaj pišejo, da so se g. Zazula hlače tresle in da je g. Lapajne iz usmiljenja in iz ljubezni do bližnjega se ž njim poravnal. Ravno nasprotno je resnica. G. Zazula celo k obravnavi ni šel, tja je poslal le svojega pravnega zastopnika, med tem, ko je bil g. Lapajne z notarjem vedno navzoč. In kake priče je imel? Prva se zasliši par dni pred obravnavo, potem pa je šla na odpust, toraj se niti upoštevati popolnoma ne more.

Druga je govorila »vom allgemeinen Eindruck«, tretja je rekla, »da se ne ve dobro spominjati«. In vendar je ta prva prinesla pošto g. Lapajnetu in povzročila tožbo. Četrto pričo menda zaslišali niso. Tu se pač vidi, da g. Zazula ni bil od g. Oswalda zapeljan, pač pa g. Lapajne od onih, ki mu pošte donajajo. Zato poravnave ni ponudil g. Zazula, temveč tožiteljev zastopnik, ker prič je imel g. Zazula v ozadju še več, in še več bi jih bil lahko dobil, ko bi bili doma, in te priče so bile tako zanesljive, da se mu ni bilo ničesar bati. Zbali pa so se gospodje spretnega advokata, ki bi bil v zagovoru na podlagi vročenih mu avtentičnih podatkov spravil take računске grehe na dan, ki bi bile nasprotnikom vse prej, kakor všeč. Cela komedija je napravila vtis, da se je tožba napela radi tega, da bi pred volitvami odvrnili občinstvo od pravega predmeta. Zato tudi na volilnem shodu niso pustili g. Oswalda govoriti o računih, dasi je bilo na povabilni poli zajamčeno, da se bude o tem govorilo. In g. Oswald se je ponudil, naj še njega tožijo, ako ne bude resnice govoril, a besede ni dobil. Od tod izvirajo one lažnjive govornice, ki so po poravnavi nastale. S tem se v prošlosti niso oprali, in mestni računi sedaj za las niso boljši, kakor so bili poprej. Sicer je rekel na dan obravnave g. župan, da so vse poravnali iz prebitkov, a dobro ga je zavrnil g. Kristan: Iz kakih prebitkov? Saj jih nikoli niste imeli, kar liberalci gospodarite, je dolg je vedno bil. Mi pa pravimo: Gorje občini, kjer se tako računski vodijo, kakor so se pri nas.

G. Oswald je slab katehet piše »Narod«. Naj govore o tem spričevala naših srednješolcev. Na gimnazijah imajo dijaki skoraj vsi odlično ali pohvalno v verouku in na naširealki procentni uspeh pri verouku daleč presega onega v ostalih predmetih. Kako je to mogoče? Le tako, ker so pri katehetu Oswaldu na ljudski šoli dobili trdno in zanesljivo podlago. Gospodje, te številke tako glasno govore, da jih vaše blatenje ne more vdušiti, ali zamazati!

Naši visokošolci so privedli pretečene dni lep sestanek v našem mestu. Lep in zanimiv je bil pozdravni večer v soboto v Didič-evem salonu. Duhoviti govori, petje in neprisljuna medsebojna zabava nam je kmalo naznanila pozno uro. V nedeljo popoldne ob 4. se je napolnila zopet dvorana do zadnjega kotička. Pazljivo so sledili krasnim govorom »o katoliškem narodnem dijaštvu«, »o slovenski univerzi« in »o III. slovenskem katol. shodu.« V mraku pa je bil zaseden prostorni vrt g. Didiča tako na tesno, kot še malo kedaj. Ubrano petje moškega in mešanega zbora katol. delavske družbe, govori in šalji prizori, so zabavali navzoče, da celo o polnoči še niso mogli narazen. Pesnik visokošolec je oba večera zložil v ta namen pesem, da je žela obilo pohvale. Z vabilom in zatrdilom, da se na drugih velikih počitnicah zopet vidimo so se ločili gospodje iz prijazne Idrije. »Na delo krščansko!« jim kličevo še sedaj, saj so videli, kako ljudstvo spozna njih stremenje in časti njih delovanje, mimo zabavljic pa, ki izhajajo iz nasprotnega tabora, naj pa gredo zopet na delo in vspeh jim bo venčal njih trud.

Utonil je 12letni Janec Bratuš, ko se je šel kopal v Zalo. Bilo je zelo soparno in voda v senčnatem kraju najbrž premrzla, da je prehitri spremen temperature provzročil krč. Bil je zelo priden in vzgleden mladenič.

I Motena liberalna elita. Stališču časnikarstva do javnosti se čutim dolžnega, da odgovorim v imenu tovarišev na notico v »Slov. Narod« pod naslovom »Idrija počaščen«, zadevajočo nameravan izlet kat. nar. dijaštva v Idrijo. V veliki zmoti se nahaja, ki misli, da se bo kat. nar. dijaštvo oziralo na udobnost liberalne klike ali izid kakih terorističnih volitev, kadar izbira kraj svojim zborovanjem. Vedli se nismo le kot se spodobi v protiklerikalnem (?) mestu — o protiklerikalnem značaju mesta nas je prepričala natlačena zborovalna dvorana in poln vrt — ampak kot bi se vedli v najbolj klerikalnem kraju, namreč kot se spodobi akademikom; toliko smo se sicer res navzlele priporočane nam ponižnosti, da nismo zahajali v liberalne lokale. Ako ste pričakovali v Idrijo izvržek slovenskega dijaštva, zakaj vas je to vznemirjalo? Zakaj kot pretite z brutalno silo, ali čutite potrebo, da tako dokumentirate svojo svobodomiselnost? Da je bilo med zborovalci dijaki več takih, ki so izvršili srednjo šolo in napravili zrelostni izpit z izvrstnim uspehom, več kot na celi toli proslavljeni slovenski (?) realki idrijski, odličnih dijakov, je morda slučaj?! Sicer se nas pa taka očitanja ne taknejo: dovolj smo jih že čuli; tudi je iz brezsmiselnosti dopisa razvideti, da ga je pisal človek, ki nas ne pozna, ne loči dijaške struje od politične stranke, ne umeva svobode, pozna le terorizem. Take ljudi pomilujemo, preko njihovega jadikovanja in repenčenja bomo prehajal na dnevni red: na delo za doseg jasnih naših ciljev. — Sv. Lucija, 2. avgusta 1906. — Phil. M. Božič.

Književnost in umetnost.

* Venček gorenjskih za mešani zbor. Pripredil Fr. Kimovec. — Za moške in ženske zbere imamo že precej venčkov narodnih pesmi (ravnokar je izšel že šesti venček); g. Kimovec pa se je spomnil tudi naših mešanih zborov in jim oskrbel v litografovani izdaji zgoraj navedeni venček. Vpletenih je v ta venček 7 ljubkih pesmic, vmes nekaj pristno gorenjskih. Spretno je poskrbel gospod pripreditelj lepo razliko s tem, da se parkrat mešani zbor vrsti z ženskim tercetom. Pri zadnji pesmici je »ad libitum« pridejan tudi brenčeči moški zbor. V podrobnosti se tu ne bom spuščal. Omenjam le, da naj na drugi strani v predzadnjem taktu druge vrste bas ostane na »d«. Mešani zbori se bodo gotovo z

veseljem lotili tega venčka, saj imajo narodne pesmi še vedno največjo privlačno moč. Obenem se z naročanjem tega venčka stori tudi dobro delo, ker je čisti dobiček namenjen za nove bleške orglje. Cena 1 izvodu 50 v, 10 izvodom 3 K 50 v. — Fr. F—č.

Iz slovanskega sveta.

sl Volitve v državni zbor in spodnje-avstrijski Cehi. Dunajski Cehi delajo že sedaj priprave za prihodnje volitve v državni zbor. Deželna konferenca narodno-socialne stranke je sklenila, da se volitev udeleži skupno z narodnim svetom. V smislu tega sklepa ustanavljajo se okrajni volilni odbori, ki bodo v pravem času izvršili pripravljalo delo za samostalno udeležbo dunajskih Cehov pri volitvah.

sl Japonski pisatelj v Sofiji. »Courier de Sophia« poroča, da imenitni japonski pisatelj autor romana »Nami-Ko«, katerega prevod je pred nedavnim izšel na Bolgarskem, ustavil se je sedaj na svojem potovanju v Sofiji. Ime pisatelja je Kendžiro Tokutom. Pisatelj odpotuje iz Sofije v Bukreš in potem v Rusijo, kjer bo obiskal grofa L. N. Tolstega.

sl Svobodna univerza v Peterburgu. Amerikanec Hardner je dobil od ruske vlade dovoljenje, da ustanovi v Peterburgu svobodno univerzo, ki bode nosila ime Franklina. Predavanja se bodo vršila v ruskem in angleškem jeziku. Univerza bode imela pravniški oddelek, oddelek za sociologijo in narodno gospodarstvo, dalje modroslovni in matematični oddelek.

sl »Kólka polnicza« v Galiciji. Kmetje v Galiciji so dobro organizirani v društvih, ki jih imenujejo »polnicza kólkas«. Zveza teh društev je dozdej največje ljudsko društvo, ki v resnici deluje za blagostanje poljskih kmetov v Galiciji. V 72 okrajih galicijskih se nahaja 1198 takih kmečkih krožkov, ki imajo 52.922 udov. V društvenih knjižnicah se nahaja 75.000 knjig in 2745 časopisov. Društvo ima 242 prodajalnic v raznih vaseh; njih letni promet znaša blizu pol milijona kron. Pri društvu je 126 požarnih bramb, ki imajo 252 brizgalnic. Vsi udje društva so nabrali 40.000 K v javne dobrodelne namene, od tega pa 31.170 kron za cerkve.

sl Zveza Sibirije s Srednjo Azijo. Iz Peterburga se poroča, da ruska vlada namerava z železnico zvezati Sibirijo s srednjo Azijo. Radi tega je že poslala tri družbe inženirjev na študije v smerih: Uralsk, Taškent, Orenburg-Semipalatinsk in Taškent-Tomsk.

sl Poostrenje cenzure na Ruskem. Inostrani časniki morejo pisati o ruskih razmerah, kar hočejo, čitatelji na Ruskem tega ne zvedo. Kajti, kakor maloruski list »Hrom. Dumka« poroča, ruska cenzura začrni ali izreže vse iz inostranih listov, kar kritizira ruske razmere. In ker je sedaj kritiziranje ruskih razmer v modi, moremo si misliti, kako izgleda kakšna številka inostranega lista, ki jo dobi naročnik na Ruskem. List je včasih na pol bel s črnimi pegami, kakor tirolska krava ali pa luknjast, kakor rešeto.

sl Cerkvni ruski zbor, ki se je imel vršiti letos v jeseni, se je odložil na nedoločen čas, ker Pobjedonoscev je carja prepričal, da bi se na zboru razpravljalo tudi vprašanje notranjega političnega ruskega položaja.

sl Varnost v Srbiji. Na Srbskem se vedno bolj množe ropi. Predlog za pomnožitev orožništva je odklonil minister za notranje stvari, češ, da se mora vladati Srbija svobodno in ne z orožniki, kakor Bosna. A ker se le množe ropi in umori, razpisuje vlada velike nagrade za srbske roparje in morilce. Na glavo roparjev Jeftiča in Hosdemoniča so razpisali nagrado 10.000 frankov.

sl O jugoslovanski razstavi v Sofiji nam piše naš poročevalec: Veliko število za razstavo namenjenih slik in kipov je že dospelo v Sofijo, kjer jih že uvvrščajo na primerna mesta. Odbor za pregledovanje in odrejevanje predmetov za razstavo sestavljata srbski iz Pariza došli kipar Djoka Jovanović in hrvatski kipar Robert Frangeš Milanović. Aranzerja razstave sta Hrvat Oton Iveković in Bolgar Kovačev. Izmed Bolgarov sodeluje pri razstavi 24 slikarjev in kiparjev s skupno 90 predmeti. Na prvi razstavi v Belgradu je bilo 26 Bolgarjev z 89 predmeti. Srbska vdeležba bo po številu slik znatnejša kakor na prvi razstavi, a hrvatska in slovenska bosta slabši. Na drugi razstavi bo mnogo novih predmetov, ki jih ni bilo na prvi. Mnogo novosti bodo razstavili Srbi, Slovenci in Hrvati, a malo Bolgari. Umetniški lepak za razstavo je izvršil bolgarski karikaturnist Aleksander Božinov, vodja »mladih«. Ilustrovani bolgarski leposlovni list »Svetlin« izda poseben katalog, kjer bodo reproducirani vsi kipi in slike sofijske razstave. Slavni češki slikar Muha je poslal na razstavo celo serijo originalnih in reproduciranih slik. Vse te slike bodo razstavljene v posebnem petem predelu, ki je namenjen slovanskim gostom. Muha je izjavil, da bo poklonil po razstavi slike, ki so vredne nad 3000 frankov bolgarskim umetnikom.

sl Slovanski dnevi v Sofiji. Bolgari sodijo, da bo prišlo na kongres književnikov in akademske omladine iz Srbije, Slovenije, Hrvaške in Rumunske okoli 300 gostov. Tem na čast bodo pripredili banket, za katerega je odredila občina 2500 frankov pomoči. Odbor za sprejem gostov še ni končal programa. A toliko je gotovo, da bodo prepotovali gosti vsi Srbijo od Belgrada do Caribroda. Vožnja bo tod brezplačna in železniška uprava je odredila zato tudi posebne vozove. Od Caribroda do Sofije bo znižana vožnja za 75%. Gostom na čast bo prirejen tudi en koncert. Srbski igralci ne poidejo ob tej priliki v Sofijo, kakor so se prej izjavili.

Dnevne novice.

+ **Vspored tretjega slovenskega katoliškega shoda.** Od vseh strani slovenske donovine prihajajo najštevilnejši oglasi za udeležbo na tretjem slovenskem katoliškem shodu, ki bo res praznik slovenskega ljudstva. Pripravljalni odbor je določil naslednji vspored: **V soboto, dne 25. avgusta:** V »Unionu« pozdravni večer s koncertom. **V nedeljo, 26. avgusta:** Zbirališče v Alojzjevišču. — Ob 9. uri popoldne sv. maša v Alojzjevišču. — Ob 10. uri veliko zborovanje. — Ob 3. uri popoldne občni zbor »Slov. kršč. soc. zveze« v Alojzjevišču. — Ob 4. uri popoldne velika ljudska veselica v »Unionu«. — **V ponedeljek 27. avgusta:** Ob 8. uri popoldne sv. maša v stolni cerkvi. — Od pol 9. dopoldne do 1. ure popoldne in od 2. ure do 4. ure popoldne zborovanja odsekov. V dvorani »Slov. kršč. soc. zveze« zboruje cerkveno-politični odsek, v mali dvorani »Uniona« književni odsek, v veliki dvorani »Uniona« socialni odsek in v dvorani »Rokodelskega doma« organizacijski odsek. — Ob 4. uri popoldne zborovanje »Leonove družbe« v mali dvorani »Uniona«. — Ob 5. uri popoldne: sklepajoče zborovanje v veliki dvorani »Uniona«. — Ob pol 6. uri popoldne prvo slavnostno zborovanje v veliki dvorani »Uniona«. — Ob pol 9. uri zvečer pozdravni večer gostom, prirejen na vrtu »Uniona« od ljubljanskega slov. kršč. socialnega delavstva. — **V torek 28. avgusta:** Ob 8. uri dopoldne v stolnici sv. maša. — Ob 9. uri dopoldne v veliki dvorani »Uniona« drugo slavnostno zborovanje. — Ob tretji uri popoldne tretje slavnostno zborovanje. — Ob 7. uri zvečer slavnostni komers »Slovenske dijaške zveze« v »Unionu«.

+ **Hrvatje in III. slovenski katoliški shod.** »Glas Naroda«, glasilo hrvatske radničke zajednice prinaša na uvodnem mestu naslednji poziv: »U Ljubljani na III. katoliški sestanek! Braća Slovenci nas pozivlj, da se u što većem broju tom zgodom najdemo u bieloi Ljubljani. Odazovimo im se s veseljem i neka nas podje onamo što više, da pokažemo, da smo sa Slovincima braća po Bogu i po krvi, pokažimo, da smo jedno, da smo jedan narod. Sdružimo se snjima, da budemo jedna cjelina, jedan narod na Slavenskom tlu. Nismo mi krivi, da nas je neprijateljska ruka raztrgala, razdvojila na svoju korist, a na propast našu. Nadjimo se stoga brat uz brata, rame uz rame s braćom, koju vode iste misli, ista načela — vjerska i domovinska. Ovako združeni bit ćemo jaki, moći ćemo mnogo, pa ćemo se laglje oprieti svim neprijateljima našim. Napried za slobodu Hrvatskog i Slovenskog naroda! Uz Božju pomoć napried! Bog i Hrvati! Bog i radnici!«

+ **Oglasila za katoliški shod.** Prosimo vse slovenske župne urade, da se z odpošiljativjo zglasilnic kolikor mogoče podvzajo, ker bo izdaja vstopnic pripravljalnemu odboru dala ogromno dela. Na delo za mnogoštevilno udeležbo!

+ **Goriški Slovenci in III. slovenski katoliški shod.** Preteklo nedeljo se je vršil v društvenih prostorih »Katoliškega slovenskega delavskega društva« v Gorici sestanek, na kojem je dr. Dermastia v kratkih potezah obrazložil zgodovino in namen katoliških shodov. Vsi navzoči so bili ene misli, da mora biti udeležba z Goriške na tretjem katoliškem shodu po možnosti velika. — Istega dne popoldne je priredilo »Katoliško delavsko društvo« v Mirnu ljudski shod z dnevnim sporedom: »III. slovenski katoliški shod«. Veleč. g. kaplan Podobnik je prečital resolucije, dodavši primerna pojasnila, nakar je dr. Dermastia na kratko narisal zgodovino katoliških shodov in njihov trojni namen: manifestacija, demonstracija in organizacija. Ker so ti trije nameni katoliških shodov tako važni tudi za sedanji položaj katoliškega slovenskega ljudstva, zato: Na tretji slovenski katoliški shod!

+ **Na Brezje in na katoliški shod** pojde iz Brezic v nedeljo, dne 26. avgusta, zjutraj zgodaj posebni vlak, ki se bo ustavil na vseh postajah od Brezic do Zidanega mostu. Nazaj pride že v ponedeljek popoldne. — Več pozneje!

+ **Gorenjci na III. slovenskem katoliškem shodu.** Poroča se nam, da pridejo možje in fantje iz Gorij in iz Bohinja na katoliški shod v slikoviti narodni noši. Dobro došli!

+ **Celovski »Mir«** se dela jako začudenega, ker sklepa celovškega zaupnega shoda nismo mirno vtaknili v svoj žep. No, o stvari bomo že pisali, za danes pribijemo samo dvoje. Prvič: Državni poslanec dr. Žitnik je pisal dr. Brejcu po razne podatke, a ni dobil niti

odgovora. O tem bomo še govorili, da se spozna izvestno zahrbtno delovanje. Drugič: Za kulisami se je agitiralo s tem, da so nemški krščanski socialci nastopili v soglasju s slovenskimi poslanci in »Kärntner Tagblatt« je imel to predrznost, da je pisal: »Neprijetno začudenje se je obračalo najprvo proti kršč. socialcem, kakor da bi se ti za stvar ne bili resno zavzeli. Sedaj pa se je izkazalo, in se uvideva, da oni niso mogli več storiti, in da sta namreč slovenska poslanca dr. Ploj in dr. Šusteršič bila tista, ki sta interese štajerskih in koroških Slovencev izdala (preisgegeben). **To je bil volilni manevar nemških krščanskih socialcev**, ki bi pri zadnji dopolnilni deželno-zborski volitvi prodrli s svojim kandidatom pri prvi volitvi, ako bi bili Slovenci zanje glasovali. Resnica je, da je dr. Šusteršič pridobil nemške krščanske socialce, da so ti tudi obljubili glasovati za kompenzacijo na Koroškem, da so pa nemški krščanski socialci v zadnjem hipu v odseku snedli svojo besedo v strahu pred nemškimi nacionalci in je ves trud za drugi slovenski mandat na Koroškem brez dr. Šusteršičeve krivde padel v vodo. To so dejstva, vse drugo je nesramna laž. Čudežev potem dr. Šusteršič ni mogel delati! Ako bi obstruiral, bi s tem moči nemških nacionalcev nič ne zmanjšal, obstruirali bi kvečjemu kranjski poslanci, dalmatinski poslanci gotovo ne, štajerski pač težko, ker bi se ne upali odreči sedmemu slovenskemu mandatu na Štajerskem, ki je končno vendar boljši za Slovence, kakor pa da bi nič ne dobili. Šusteršič vendar ni ustvaril sedanjega razmerja v državnem zboru, pač pa se trudi, da bi ga prenaredil. Sicer je pa dr. Šusteršič svoje stališče za vsakega pametnega človeka že dovolj pojasnil v »Slovincu«. Kar »Mirov« urednik odslej ropota, ropota le radi tega, ker mu je neljuba udeležba koroških Slovencev na katoliškem shodu. Če bi bil »Mir« pošten, bi slovenske poslance pohvalil za trud, ki so ga imeli in z nami vred priznal, da z glavo skozi zid nihče ne more. Za besedolomnost nemških krščanskih socialcev vendar ne morejo biti odgovorni naši poslanci! Radi verolomnosti nemških krščanskih socialcev naj bi ne bilo koroških Slovencev na tretji slovenski katoliški shod?! To logiko morejo do bro razumeti le oni, ki bi radi našim liberalcem, ne koroškim Slovincem, napravili nekaj »uslug«.

+ **Kako lažejo!** Tudi liberalni »Notranjec« se je polastil celovškega sklepa, ki ga seveda po svoje izrablja. Laži se pa množe od dne do dne. Tako piše »Notranjec« o prvem katoliškem shodu, da se za slovenske ljudske šole na Koroškem ni vsprejela resolucija. Mi smo vendar objavili odločni resoluciji, ki sta se sprejeli za slovenske ljudske šole Koroške na prvem in na drugem katoliškem shodu, in to mora biti tudi »Notranjcu« znano. Zato je pa njegovo pisarjenje zavedna laž, in tak list se je obsodil za vedno in nima pravice se oglašati v zboru poštenih glasil.

+ **Celovski sklep** daje koroškim Slovincem obilo priložnosti, da si ogledajo razmere, kakršne vladajo sedaj na Slovenskem in pri njih. Z nesramno sirovostjo so pograbili liberalci neresnice, da naši poslanci niso storili svoje dolžnosti, s katerimi so bili zapeljani celovski zborovavci, ter jih pomnožujejo z vedno novimi lažmi. Da je bila vsa vprizoritev v svojem bistvu liberalno delo, se vidi iz tega, da so koroški liberalci — naj jih naši somišljeniki vendar že enkrat spregledajo! — že dan pred shodom v »Narodu« objavili, da hočejo preprečiti udeležbo na katoliškem shodu. Dobesedno resolucijo je »Narod« prejel v tiskarni, nego je bila v Celovcu sklenjena! Še celo tista Ekarjeva resolucija, ki ni bila sprejeta, je bila v »Narodu« objavljena. To je vendar dovolj jasen dokaz, kdo da je bil duševni povzročitelj neumestnega celovškega sklepa, ki je koroške Slovence popolnoma izoliral. Korošci so govorili o koroških šolskih razmerah na prvem katoliškem shodu, tudi g. Einspieler, in če preberete resolucije, vidite, da je bila sprejeta resolucija za slovenske šole na Koroškem. To moramo opetovano povdarjati, ker »Narod« neprenehoma trdi nasprotno. Če bi bilo uprizoriteljem celovškega sklepa kaj do tega, da se slovensko ljudstvo vname za žrtve in korist koroškim Slovincem, kje bi imeli lepšo priložnost, nego sedaj na tretjem katoliškem shodu? A zaradi par osebnosti, ki tega nočejo, se vsa koroška dežela odtujaže združenemu slovenskemu ljudstvu. Dolžnost koroških Slovencev je, da zdaj, ko je stvar pojasnjena, na novem zboru na podlagi resničnih informacij store pametnejši sklep. Za zgled si naj vzamejo goriški pripravljalni odbor, ki pojmuje dolžnosti slovenskih voditeljev vse drugače, in bo tudi sloven-

skemu ljudstvu na Goriškem več koristil, nego oni, ki cepijo koroške Slovence!

+ **»Prase v talarju«** je nazval »Narod« skalskega kaplana Rabuzo. Z »Narodovimi« psovkarji se ne bomo prepirali, priobčujemo le brzojavki, kateri smo dobili včeraj zvečer prepozno za včerajšnji številko: »Šoštani: »Danes ob 11. uri vsled telegrafičnega ... čila okrožne sodnije v Celju č. g. kaplan Rabusa kot nedolžen iz zavora izpuščen.« »Slov. Narod«, kaj je sedaj s tvojim »prasatom v talarju«. Govori! — Druga brzojavka se glasi: Š o š t a n j: Pisar Rudolf V o d e b, ki je poslal »Slovenskemu Narodu« telegram o kaplanu Rabuzi, včeraj radi oskrunitve šolskega dekleta slovesno aretovan.« — Kdo je sedaj »prase«? Omenjamo še, da ima iste lažnjive napade skoro dobesedno tako kot »Narod« tudi — ptujski nemškutarski »Štajerc«. Tako so »praseta res skupaj!«

+ **Prizori na zadnji skupščini družbe sv. Cirila in Metoda** so bil jako neprijetni. Čisto prav je, da se z debatami poživita zbor in družba, a če se nastopa pri tako resni in delikatni stvari, kakor je družba sv. Cirila in Metoda, z lahkomisljenim prostaštvom in z nekako fantalinsko predrznostjo, se pa to ne more odobravati. Prvomestnik se je potem bridko pritoževal, da je odpadla brzojavka cesarju. No, to ni taka nesreča, dasi je kot demonstracija otročje, a bolj žalostno je dejstvo, da dominira na skupščinah te družbe radikalno dijaštvo, ki zanese nanjo svoj ton in svojo oliko. Opozicionalno listo je predlagala tista od razbitega shoda v Šmartnem pri Litiji znana učiteljica Kristina Demšar, res prava — »radikalka«! Današnji »Notranjec« pa je ves pokonci od veselja, kakor bi bil naredil bogve kako junaštvo. Naravnost se baha, da so njegovi liberalni pristaši organizirali napad na družbo. Dolži prvomestnika msgr. Zupana, da je »obstruiral« in da njegovi kandidati niso imeli niti 10 odstotkov glasov. Zdaj so proglašili ti mladi vojaki z lesenimi sabljami vodstveno delovanje kot star »cofa«, ki ga je treba odstraniti. Nato pa se baha: »Da se je ta preokret izvršil ravno v Logatcu in v delokrogu »Notranjca«, ni brezpomembno, ampak povdarimo lahko, da je ravno to dejstvo pripomoglo napredku do zmage. »Notranjec« lahko čestita sebi in svojim somišljenikom. Logaška skupščina je prinesla prvič zmagostrejšje, radikalnejše sapice v tiste kotičke naše »Družbe«, kjer je še prah iz davnih časov.« Mi bi pa svetovali liberalcem, naj bodo ponižni, dokler niso pokrili defraudacije v »Glasbeni Matici«. »Notranjec« naj rajši agitira pri svojih somišljenikih, da darujejo za »Glasbeno Matico«. Družba sv. Cirila in Metoda je srečno prišla do blagajnika, ki je pristaš liberalne stranke. Kaj pa hočete še več? Šolske sestre hoče že sedanji odbor odstraniti in jim daje to na znanje na ne prav eleganten način, dasi družba brez teh požrtvovalnih in delavnih sester niti izhajati ne bi mogla. A kaj je to mar ljudem, ki svoje narodno delo vidijo le v tem, da pijejo in upijejo »za narod«!

+ **»Slovenska dijaška zveza«** priredi v nedeljo, dne 5. t. m., v Šmihelu pri St. Petru na Krasu dvoje predavanj. Najpreje predava tovariš stud. phil. Dav. Gorjanec »O alkoholizmu«, nato govori stud. phil. Dav. Malnerič o III. slovenskem katoliškem shodu. Pričetek ob pol 4. uri popoldne po večernicah v prostorih izobraževalnega društva.

+ **40-letnica Blaž Potočnikove Čitalnice v St. Vidu nad Ljubljano** bo meseca septembra »Slovenska krščanskosocialna zveza« že sedaj opozarja vsa svoja bratska društva na to slavnost. Proslavimo na sijajen način to 40-letnico ljudskega izobraževalnega dela!

+ **Poročil** se je dne 2. avgusta v Idriji gospod dr. Ivan Prijatelj, asistent pri c. kr. dvorni knjižnici na Dunaju in slovenski pisatelj, z gđčno. Amalijo Goli iz Idrije. Čestitamo!

+ **Iz St. Vida nad Ljubljano** se nam poroča: Izvanredni občni zbor »Blaž Potočnikove Čitalnice« je sklenil, da se slavnost 40-letnice vrši 16. septembra in sicer: Predvečer serenada, na dan slavnosti slovesna sv. maša popoldan velika ljudska veselica na prostem. Čitalnice in druga društva s pevskimi zbori se uljudno vabijo, da gotovo prisostvujejo tej slavnosti. Društva bodo vabljena tudi osebno.

— **Izlet v Bohinj.** Slovensko planinsko društvo opozarja na jutrajšnji društveni izlet na Črno prst v Bohinju ter vabi svoje člane in prijatelje, da se izleta v obilem številu vdeleže.

— **Artillerija na potu v Ljubljano.** Bateriji 1. in 2. diviz. polka št. 9 ne gresti v Krško, kakor se je poročalo (od tam namreč prihajajo), marveč skozi Ljubljano proti Trbižu, kjer nameravajo preletzi gorsko sedlo Mangarta. Včeraj t. j. 3. avgusta je bila ena ba-

terija v St. Vidu (Dolenjsko), druga v Višnji Gori.

— **Kranjska na razstavi v Milanu.** Centralna avstrijska zveza v povzdigo tujecev uredila je v pavilonu »Austria« poseben reklamni oddelek ter povabila vse deželne zveze, da pošljejo krajevne znamenitosti v slikah in knjigah. Tudi naša kranjska dežela je zastopana in je odposlala družba »Union« na razstavo ravnokar tiskane prošpette kranjske dežele v francoskem jeziku, razne lepe reklamne karte iz Ljubljane. Družba »Union« izdala je tudi zelo krasen plakat v barvah s sliko »Ljubljana s kamniškimi planinami«. Gotovo je hvalevredno, da se začne vendar enkrat delati za povzdigo tujecev v naši deželi.

— **Tožba poštih ekspeditorjev pred upravnim sodiščem.** Oni poštni ekspeditorji, združeni v svojem društvu, so sklenili, da uveljavijo svoje po izkušnji pridobljene pravice po tožbi pred upravnim sodiščem. Poštni ekspeditorji so morali napraviti poleg strokovnih izkušenj tudi inteligenčno izkušnjo, ki namešča maturo, da so postali državni uradniki. To izkušnjo so pa odpravili l. 1902 in poštna uprava je izjavila, da nimajo nobene veljave izpričevala o inteligenčni izkušnji. Ker so ostale ustmene in pismene pritožbe brez uspeha, so sklenili poštni ekspeditorji, da vložijo pritožbo na upravno sodišče.

— **Odprtje Vilharjevega spomenika v Postojni.** Piše se nam: Povodom odprtja M. Vilharjevega spomenika dne 12. t. m. vozila bodeta posebna vlaka iz Ljubljane in Trsta, ki dospeta v Postojno okolu 9. ure zjutraj. Voznina iz Ljubljane znaša za II. razred 4 K 10 vin., za III. razred 2 K 70 vin.; iz Trsta za II. razred 5 K 30 vin., za III. razred 3 K 50 v. Natančen vozni red, kakor tudi lokale, kjer se bode prodajali vožne liste, objavimo pravčasno. Vstopnice za obisk jame se bodo razprodajale pred vhomom v jamo po 1 K. Zanimanje za M. Vilharjevo slavnost je naravnost velikansko. Vsak dan javlja po več društev svojo udeležbo. Nad 15 društvenih zastav zbranih bode ta dan okolu spomenika. Ona društva, ki se mislijo slavnosti udeležiti, a niso tega še odboru sporočila, prosimo, naj čimpreje to store, da zamoremo preskrbeti vse potrebno za vsprejem, razvrstitev pri slavnosti, obed itd.

— **Mestni policaj izvršil atentat.** V Karlovcu je mestni policaj Stanko Lončar ustrelil na Jano Topol, ker ga ta ni marala za moža. Jana se je v tistem hipu skrila za svojo sestro Baro, ki se je zgrudila, zadeta od dveh strelcov. Bara je smrtno nevarno ranjena.

— **Člana ruske carske opere** gg. Srebrjakov in Safanov sta priredila te dni v Zagrebu dva operna večera.

— **O prometu trgovine in obrti v Iliriji** priobčuje v »Dom in Svetu« zanimivo trgovsko zgodovinsko črtico g. Silvester Skerbinec.

— **Osebna vest.** Živinozdravnik v Vipavi g. Cek je l. t. m. odšel na svoje novo mesto v Zader v Dalmacijo.

— **S kolesom na Velikega Zvonarja.** Štirje turisti iz Nemčije so brali, da je na Velikega Zvonarja napravljena vozna pot, a je še le začeten te poti gotov. Vzeli so seboj kolesa, misleč, da se bodo mogli peljati na vrh. Turisti so kolesa nesli do kočice na Zvonarju.

— **Belokrajina v deželnem muzeju.** V zgodovinskem in narodopisnem oziru tako bogato Belokrajino je obiskal pred kratkim kustos deželnega muzeja v Ljubljani g. dr. V. Šmid. Našel je precej narodnega blaga, saj nudi naša deželica vsakemu folkloristu največje zaklade. Belakrajina dobi v deželnem muzeju poseben oddelek. Želeti bi bilo, da se najde več nabirateljev, ki bi pridno nabirali narodno blago, dokler se še kaj dobi. To bode i nam v čast, i širni slovenski domovini, pred vsem pa deželnemu muzeju v Ljubljani, ki naj ne zaostane za sličnimi zavodi v drugih deželah. Kako zanimiv je recimo češko-slovenski narodopisni muzej na Smichovu v Pragi — znan po celem svetu, in vendar, koliko zanimivih posebnosti ima tudi naš narod v noši, v šegah in običajih, ki bi se naj vsaj na umeten način ohranile spominu potomcev. Ogledali smo si zanimivo Mitrovo svetišče na Rožancu, ki je eden izmed najimenitnejših zgodovinskih spomenikov kranjske dežele. Želeti bi bilo, da poskrbi centralna komisija za njegovo ohranitev. — Gosp. Flek, mlinar in posestnik v Črnomlju je daroval dež. muzeju lep Jupitrov žrtvenik z 9 relief-podobami (prvotno jih je bilo 12). Tudi več drugih spomenikov pride v deželni muzej, tako tudi oni z glagolskim napisom na Vinici. Želimo le, da se da spomenikom natančen zaznamek kraja, kjer so se našli in da se ne pomešajo n. pr. stvari iz Črnomlja z onimi iz Podzemlja itd., to ne toliko mogoče znanstvu v korist, kolikor v zadoščenje našemu lokalnemu patriotizmu.

— **Za člane »Slovenske dijaške zveze«.** Neki poljski duhovnik iz Podolije (tri postaje od Galicijske meje) išče za privatni inštitut inštruktorja za nemški jezik. Inštruktor mora znati nemški v pismu in govoru, biti zaveden katolik, okolu 20let star, (bolje je, če je mlajši) in bi se moral vsaj deloma priučiti poljščini ali rusčini. Poučeval bode učence od prvega razreda gimnazije nadalje. Pouka bi imel samo dvoje ur na dan, popolnoma prost bi bil do 3. ure popoldne. Stalna plača znaša 25 rubliev (t. j. okolu 64 kron) mesečno prosto stanovanje in dobra hrana z vso oskrbo. Vr-hutega ima priliko zaslužiti še več ko toliko s privatnim poučevanjem v nemščini pri posameznih osebah. Priučitev novega jezika, posebno ruskega, bi ne delala Slovincu nikahkih težkoč. Kraj sam na sebi je miren in varen. Trikrat ali štirikrat med šolskim letom lahko

BOJ V BOSNI.

Sarajevo, 4. avgusta. O bojih v Belini se poroča sem: Povodom pobiranja desetine v Belini so se uprli kmetje. Napadli so orožnike in uradnike. Mnogo oseb je mrtvih in ranjenih. Na pomoč oblastim so prišli vojaki iz Zvornika na srbski mejl. Bellno so obkolili vojaki. Mnogo oseb je aretiranih. Vojaki nikogar ne puste v Belino in nikogar iz Beline. Mnogi bosenski begi so preko Drine pobegnili v Srbijo.

BOJI V STARI SRBIJI.

Belgrad, 4. avgusta. V kuamonovski kazi v Stari Srbiji so vstaške čete imele dva dni krvavo borbo z velikim številom turških vojakov. Turki so morali bežati.

ARETACIJE RADI PROTIGRŠKIH DEMONSTRACIJ.

Plovdiv, 4. avgusta. Radi protigrških demonstracij je bilo aretiranih 120 oseb.

NOVA HRVAŠKA VLADA ZA MAZARONE.

Sisek, 4. avgusta. Meščanstvo je sklenilo, da ne priredi nameravane bakljade na čast novi vladi, ker je nova vlada pričela svoje delo s tem, da sta avanzirala dva najbolj kompromitirana okrajna predstojnika, pristaša Khuena.

ZA NOVA SRBSKA TRGOVINSKA POTA.

Belgrad, 4. avgusta. Z 81 proti 39 glasovom je srbska skupščina dovolila 500.000 frankov za nova trgovinska pota.

NEMŠKI CESAR V MILANU.

Milan, 4. avgusta. Nemški cesar pride sem obiskat razstavo mesca septembra.

POLJEDELSKA STAVKA V GALICIJI.

Lvov, 4. avgusta. V Burstyji je aretirani rusinski duhovnik Petryckoy, ker je nagovarjal k poljedelski stavki.

UPORNE RUSKE LADJE.

Reval, 4. avgusta. Torpedovka št. 106, ki se je uprla povelju slediti uporni križarici »Pamjat Azova«, je prodrla pred Reval. Moštvo ostalih bojnih ladij je stopilo na suho in poiskalo varstva v gozdu. Križarica »Abrek« je priplula k obrežju in izkrcala moštvo, moštvo ladije »Pospesnijs« je pogasilo na ladiji ogenj in pustilo tako ladijo na morju.

GENERALNA STAVKA V PETERBURGU.

Peterburg, 4. avgust. Kljub dosedanjim zagotovilom, da generalnega štrajka še ne bo, se je danes takoj po polnoči pričel tu generalni štrajk povodom prepeljave trupla umorjenega člana dame Herzensteina s finskega kolodvora na moskovski kolodvor. Med prebivalstvom je silno razburjenje, ker je preki sod dal ustreliti nekaj radi revolucije osumljenih oseb. Oblasti se trudijo, da bi na glavnih kolodvorih vzdržale promet s pomočjo vojaštva.

Peterburg, 4. avgusta. Kljub sklepu delavskega sveta, da se prične generalni štrajk se vrši še promet na vseh progah. V Peterburgu stavka peti del delavcev. Promet z ladjami je normalen.

POLOŽAJ V HELSINGFORSU.

Helsingfors, 4. avgusta. Brzojavni in železniški promet je normalen. Mir se vrača. Senat je imel včeraj sejo v kateri je sklepal kako nastopiti proti rdečim gardam.

Helsingfors, 4. avgusta. Pri nemirih na otoku v Sveaborgu je bil ubit en polkovnik, 10 vojakov, 35 oseb težko in 40 oseb lahko ranjenih.

UPORNI VOJAKI V POLTAVI.

Poltava, 4. avgusta. Na mestnem trgu tabore: en inanterijski bataljon, ena artiljerijska brigada, šest kazaskih stotnij, ki so se uprli izvrševati še dalje službene predpise. Uporni vojaki so predložili svoje zahteve in groze, da bodo mesto obstreljavali, ako se jim ne ugodí.

REVOLUCIONARJI TISKAJO UPORNE OKLICE.

Jekaterinoslav, 4. avgusta. V državno tiskarno so udrli revolucionarji in prisilili stavce, da so stavili in tiskali vyborški oklice na narod.

HERZENSTEIN — ŽRTEV SVOJEGA ODERUŠTVA.

Peterburg, 4. avgusta. Resni ruski listi poročajo, da umorjeni član dame Herzenstein ni bil »profesor« ampak tajnik moskovske agrarne banke po kateri je pri zemljiških kupčijah uganjal najnesramnejša oderuštva. Ti listi so mnenja, da umor ni bil političen, ampak, ampak da je kaka žrtev, umazanih židovskih zemljiških spekulacij umorila Herzensteina.

ANGLEŽI PRIČAKUJEJO DA SE PRIČNE V RUSKI ARMADI SPLOŠNI UPOR.

London, 4. avgust. Poročila iz Peterburga javljajo, da je ondi silno razburjenje. Pričakuje se splošnega upora v ruski armadi. V skladišče orožja v Kazanski ulici so danes ponoči udrli revolucionarji in odnesli več sto pušk. Straža, ki je stala pred skladiščem je izginila.

Berolin, 4. avgusta. Poročila o najvejših dogodkih v Rusiji prihajajo sedaj preko Helsingforsa. Brzojavna in telefonična zveza preko Varšave in Peterburga je bila ponoči v neredu.

ZOPET ATENTAT.

Samara, 4. avg. Na guvernerja je bila vržena bomba, ki je guvernerju odtrgala glavo in roki. Napadalec je prijet.

CAR IN SVETI SINOD.

Peterburg, 4. avgusta. Višjega prokuratorja svete sinode Samarina je car sprejel v avdijenci.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306 2 m, srednji zračni tlak 736°0 mm

Ura	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebe	Pogodnost v 10 urah
3	9. sveč	35.3	24°0	brevzetr.	jasno	0.0
4	7. ajutr.	735.9	20°5	sl. jzah.	jasno	0.0
	2. pop.	731.4	32.7	"	"	

Srednja včerajšnja temp. 24.7°, norm 19.6°.

Matero, hranite deco same! Poletje je najnevarnejša letna doba za dojenčke Stotsoče otrok, ki se hranijo na steklenice, pobere mučna bolezen bljuvna griža, mejtem ko se krasno razvijajo dojenči. Lacta gol daje živež in omogočuje materam, da morejo same hraniti. Priporočajo ga prve zdravniške avtoritete. Dobiva se v lekarnah in drožerijah. Prospekte o »Naravnem hranjenju dojenčev« razpošilja zastojnik in franko Viljem Maager, Dunaj, III., Heumarkt 3 o. 1660 12-2

Zahvala.

Katol. narodno dijaštvo, ki se je udeležilo izleta v Idrijo, izreka tem potom svojo najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so pripomogli, da se je vsa prireditev tako sijajno izvršila: zlasti g. dež. poslancu in dekanu Arkotu, vsej cenj. duhovščini, slavni kat. delavski družbi in njenemu sl. pevskemu zboru, vsem, ki so blagovolili prepustiti stanovanja došlecem, g. Fr. Didiču za izvrstno postrežbo, in slavni rudniški direkciji, ki je dovolila ogled rudnika. Odnoslo je katol. narodno dijaštvo iz Idrije najlepše spomine. Zavednemu krščanstvu Idričanov velja naše občudovanje, njim veljajo naše simpatije!

Phil. I. Dolenc, tč. predsednik »Slov. dijaške zveze«; iur. M. Malnerič, tč. predsednik »Zarije«; phil. M. Božič, tč. predsednik »Danice«.

Poslano.

Z ozirom na dopis iz Škofje Loke št. 168. z dne 25. julija izjavljam: Ni res, da sem jaz predlagal, naj se gospod župnik »izbacne« iz občinskega odbora. Rekel sem pa: Ker mi je za gotovo znano, da gospod župnik več noče biti izvoljen v občinski odbor, volite, katerega hočete, ker tudi jaz ne prevzajem kandidate. Iz te moje izjave se torej ne more sklepati isto, kar je bilo pisano. — Franc Sušnik iz Škofje Loke.

Marija Kavčič roj. Rosmann, Karel, Alojzij in Anton Rosmann naznanjajo v svojem in v imenu vseh sorodnikov vsem prijateljem in znancem prežalostno vest o smrti svoje iskreno ljubljene matere, oziroma stare matere, sestre, tašče, tete in svakinje, gospe

Josipine Rosmann
roj. Kralj

ki je po dolgem, težkem trpljenju, Bogu vdana, danes, 4. avgusta t. l., ob poluštirih zjutraj mirno preminula.

Truplo drage pokojnice se popelje v ponedeljek, dne 6. avgusta t. l., ob 10. uri dopoldne iz hiše žalosti, Gradišče št. 2, na južni kolodvor v Ljubljani, odkoder se prepelje v Novo mesto in se prenese s kolodvora istega dne popoldne ob 6. uri na novomeško pekepališče k večnemu počitku.

Pokojnico priporočamo blagomu spominu. 1741 1-1

Ljubljana,
Novo mesto, dne 4. avgusta 1906.

Skrb vsake gospodinjice je posvečena družinski blaginji!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

Je po Kathreinerjevem načinu svežega proizvajanja okusna, zdrava v prospeh in poceni, ima torej neprecenljivo prednost za vsako gospodinjstvo!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime Kathreiner in zahtevajte le izvirne zavoje z varstveno znamko župnik Kneipp.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Avgusta Agnola v Ljubljani

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni ornamentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izber steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov, podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 1731 52-1

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

Oddati je

1715 3-3

Pekarija prodajalna

v trgu **Cerknici** se dá v najem pod prav ugodnimi pogoji; je edina v trgu, torej brez konkurence. Naredi se veliko prometa, ker je trg velik in se nahaja ondi c. kr. sodnija in davkarja ter so vsako leto vojaške vaje (manevri) po več časa.

Natančnejša pojasnila daje lastnik **Ant. Majdič, Kranj**, ali pa v **Cerknici št. 62.** 1723 3-2

Oddá se takoj pod jako ugodnimi pogoji lokal za 1721 2

prodajalno na Jesenicah,

v hiši, kjer obstoji ta obrt že nad 25 let. Leži tik kolodvorskega skladišča in železnice. Zraven je tudi stanovanje in skladišča.

Več se izve pri lastniku **Ivanu Ferjanu na Jesenicah, Gorenjsko.**

2 mizarska pomočnika

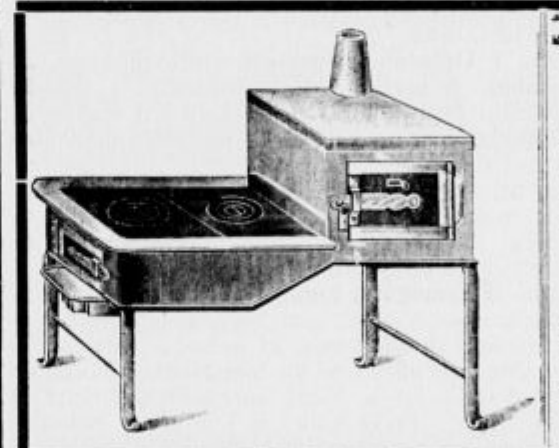
sprejme takoj v trajno delo

Anton Hrovat, mizar v Žirovnici, Gorenjsko. 1740 2-1

Učenca

za trgovino z mešanim blagom, kateri ima primerno šolsko izobrazbo, sprejme takoj **Viktor Skerl** 1692 3-3

trgovalo, lg pri Ljubljani.

Štedilnike

vsake vrste, za prestavljanje kakor tudi za vzdavanje, in vse njih posamezne predmete priporoča v največji izbiri in po najnižjih cenah 1732 6-1

trgovina z železnino **Stefan Nagy**

posebni oddelek za hišno in kuhinjsko orodje. **Ljubljana, Vodnikov trg 5.**

Svojim cenjenim odjemalcem kakor velecenjenemu občinstvu v Ljubljani in okolici sploh naznanjam vljudno, da je gospod

Oton Windeis

pristopil v mojo trgovino kot solastnik in prevzel z današnjim dnevom samostojno vodstvo te trgovine. 1738 1

Velespoštovanjem udana

K. Till

v tvrdki Karol Till, trgovina s papirjem in pisalnimi potrebščinami.

Vljudno se oziraje na predstoječe naznanilo si usojamo izraziti tem potom svojim velecenjenim odjemalcem najiskrenejšo zahvalo za vse nam tako obilno izkazano zaupanje in jih prosimo najvljudneje, da nam izkazujejo i nadalje svojo naklonjenost.

V bodoče bomo obračali prav posebno pozornost na največjo popolnitev zaloge predmetov naše stroke in skušali si nabaviti vse vrste od najcenejših do najdražjih ter le najboljše kakovosti. — Z najtočnejšo, najcenejšo in najboljšo postrežbo si bomo na vso moč prizadevali, da ustrezemo željam svojih cenj. odjemalcev, ter proseč najizdatneje podpore našemu stremljenju, priporočamo se velespoštovanjem

TILL, WINDEIS

v tvrdki Karol Till, trgovina s papirjem in pisalnimi potrebščinami.

Rogaška Slatina

Štajersko

Zelzelnika postaja, pošta in brajantni urad.

Prospekti zastoj.

Krasna lega, zrak poln kislika, brez prahu. Moderna uredba, živahno družabno življenje.

Nova hidro-elekt. mehan. terapeut. zdravilnica v velikem modernem slogu. Zdravljenje z mrzlo vodo, elektr. razsvetljava in banj. kopeli, inhalatorij, pneum. aparat, parne kopeli, elektr. masaža, solnčne kopeli, zdrav. gimnastika. — Preizkušena zdravilnica za bolezni v želodcu, orehov, na jetrih, ledvicah, kron. zaprtju, hémorrhoidah, kamnu, debelosti, slad. bolezni, dalje proti trganju, katarom v grlu in krlju. Najmočnejši zdrav. vrelci, podobni kot v Karlovih in Marijinih varih. 1693 b 2-1

Šolske sestre v Trstu, via P. Besenghi 6.

Učilišče in vzgojevališče za deklice. 1421 17

Temeljiti pouk po učnem načrtu za osemrazredne ljudske šole na Primorskem. Letna plača 450 K. — Hiša z vratom, lep in zdrav kraj, krasen razgled na morje, kopalnica. Sprejemajo se tudi deklice v oskrbo čez dan. Pouk v slovenskem, nemškem, italijanskem, francoskem in angleškem jeziku; v godbi: glasovir, gosli, citre, petje; v ženskih ročnih delih, v risanju in slikanju.

Pivovarna J. PERLES

LJUBLJANA, Prešernove ulice 7

priporoča izvrstno marčno pivo v sodčkih in steklenicah.

Najstarejša svečarska tvrdka. — Ustan. pred 100 let

Fr. Šupevc

priporoča velečastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu zajamčeno pristne čebelno-voščene sveče za cerkev, pogrebe in procesije, voščene zvitke, izborni med-pitanec koji se dobiva v steklenicah, škattljah in škattih v poljubni velikosti ter poceni. Kupuje se tudi vsak čas med v pgnjih, sodčkih, kakor tudi vosek in suho satojve, po kolikor mogoče visoki cen. Za obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrež.

1657 52-50 LJUBLJANA, Prešernove (Stonove) ulice 7. Perlesova hiša.

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14

se priporoča preč. duhovščini in izdelovanje vsakovrstne duhovniške obleke iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah. Opozarja na veliko izgotovljene obleke. posebno na haveloke v največji izbiro po najnižjih cenah. Dobavljajo uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

Kron 10-

si morejo vsak dan zaslužiti gospodje in dame brez vsakega napora. Vprašanja ustno ali pismeno le v nedeljo, ponedeljek in torek od 9-11 dop., Gosposke ul. 15., part. na levo. 1625 3-2

Važno! Za Važno! gospodinje, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba za drogve, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete. **fotografične aparate** in **potrebščine**, kirurški aparati, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najčistejšega **ruma** in **konjaka**. — Zaloga svojih **mineralnih vod** iz soli za kopel. 52-29

Oblastv. konces. oddaja strupov. Za živinorejce posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encijan, kolmož, krmin, apno i. t. d. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija Anton Kanč Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

FR. ŠEVČIK, puškar

v Ljubljani, Židovske ulice št. 7. Priporoča svojo veliko zalogo .: najboljših pušk in samokresov .: lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških, strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke **trocevske in (Bock) puške s Krupp-cevni** za brezdimni smodnik. Tudi velika zaloga vseh **lovskih potreščin** po najnižjih cenah.

1563 20-4

Popravila in naročbe se točno in zanesljivo izvršujejo. .: Ceniki na zahtevanje zastoj in poštine prosto. .:

„The Gresham“ zavarovalnica za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo: Dunaj, I. Giselastrasse 1, v družbeni hiši.

Aktiva družbe dné 31. decembra leta 1904	K 216.505.894.39
Letni dohodki na premijah in obrestih v letu 1904	„ 32.391.311.51
Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbe in za vzvratna nakupila itd. od družbinega obstoja (1848)	„ 491.748.857.43
Tekom leta 1904 je družba izpostavila 5803 pogodb z glavnico	„ 46.087.478.74

Kot varščino za avstrijske zavarovance je vlada priznala naslednje vrednosti:

Zaloga družbe pri c. kr. državni centralni blagajni na Dunaju je znašala	K 26.416.938.10 nom
Posestvo na Dunaju	„ 1.050.000.—
Posestvo v Pragi	„ 490.000.—
Izplačana posojila zavarovancem	„ 3.840.249.38
	K 31.797.187.48

Načrte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba zavarovalne pogodbe, kakor tudi ponudbene obrazce daje brezplačno

Glavni zastop za Kranjsko in Spodnje Štajersko v Ljubljani na Franc Jožefovi cesti 17 pri **GVIDONU ZESCHKO**.

NB. Tu se sprejmó tudi izvedeni potovatelji in zastopniki. 1723 12-12

POZOR AMERIKANCI

in sploh vsi, ki prihajajo v Ljubljano na največjo zalogo **moških** in ženskih **izgotovljenih oblek** domačega izdelka, dalje **obuval, srajo, klobukov, kovčegov, solčnikov, slamnikov robcev** in šerp itd. po izredno nizki cen.

762 39-16 **MATEJ OREHEK** trgovina v Kolodvorskih ulicah št. 26 v lastni hiši v Ljubljani Tik znane Tišlerjeve gostilne.

Vino

rumeno, rdeče in belo iz lastnega vinograda v **Sromljah** prodaja **J. Zehner v Brežicah ob Savi, od 18 do 21 kr.** 819 19-11

Solidno delo! Nizke cene!

Josip Stariha

692 F. S. Nollj-jev naslednik 52-19 Ljubljana, Vodnikov trg

se priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu v Ljubljani in na deželi za vsa

kleparska in vodovodna

delà kakor tudi za vsa v to stroko spadajoča popravila.

Izdelovanje se vrši pod **kemiško kontrolo** preizkuševalnice za hranila in živila, Dunaj, IX, Spital ulice št. 31, ki jo je potrdilo visoko c. kr. notranje ministerstvo. Kupovalci **Ceres**-maščobe smejo v tem zavodu vsikdar brezplačno preiskati dati blago v izvornem zavitku.

Seb. Unterhuber, lastnik Fr. Benque

Ustanovljeno 1870. ● tovarna cementa v Weissenbachu, tovarna cementnih ● Ustanovljeno 1870. izdelkov in umetnih kamnov, podjetje za betonske naprave in naprave vodnjakov.

Glavna tovarna v Beljaku, Šolska cesta 21 ● Filijalka v Ljubljani, Dunajska cesta 73 nasproti topničarski vojašnici

Telefon št. 237 priporoča se Telefon št. 237

v izvršitev vseh kamnoseških del in umetnega kamenja (v različnih imitacijah) kakor: posamezne dele za fasade, balkone; grobne spomenike itd.; stopnice po naročilu narejene z železno sestavo; cementne cevi (rore) z vloženo žično pletenino za napravo vodotokov, vodovodov itd.; plošče iz cementa (Metallique), preproste in z raznimi vzorci za tlak po cerkvah, hišah, hodnikih, kuhinjah, trotoarjih itd. — Prevzetje betonskih naprav in vodnjakov na podlagi posebnega patenta. — Portlandcement in Romancement iz Weissenbacha. — Proračuni zastoj in poštine prosto.

748 30-17

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno **blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.**

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vsa druga obleka.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih esirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, družtev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bo hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjam se priporoča 2189 26-18

Ana Hofbauer,

Imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Wolfove ulice 4.

BIBE

Brezalkoholna pijača izvrstnega okusa iz sadnega soka. 1454 10-5

Nareja jo **G. PICCOLI,** lekarnar v Ljubljani.

En del tega soka, pomešanega s petimi deli vode, dá za mlade in stare, za zdrave in bolne prijetno, žejo gasečo, redilno in za prebavne organe zdravo pijačo.

1 steklenica 1 krono.

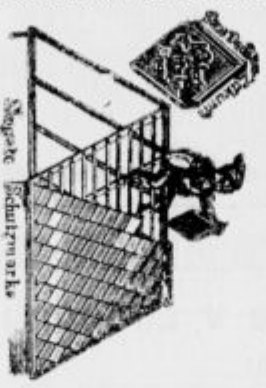
Naročila se izvršujejo točno po povzetju.

Zaloga v Ljubljani: Mihael Kastner in Peter Lasanik.

Grančičova
grenčica
pravzaprav reprezentančni grenčiči
(V medic odd. splošne bolnice na Dunaju.)

OPPEKARNA
se odda za več let v najem z vso pripravo, ali se pa tudi prodaja pod ugodnimi pogoji. Opekarna je na lepem prostoru in zelo pripravana za žganico (Rangier). — Kdor jo želi vzeti v najem, oziroma kupiti, naj se zgleda do 1. septembra pri **Antoniu Potokarju**, posestniku v **Račjem Selu**, pošta Trebnje. 1589 10-6

Streha prihodnosti.
Patentirana v 30 državah.

Cementna zaporna strešna opeka
iz portland-cementa in peska
Edini izdelovatelj za Kranjsko
Janko Traun
izdelovatelj cementnih, glince pri Ljubljani.

Trpežnejša in lažjša streha, kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice. 2524 29

Cunard Line.

Najprimernejša, najcenejša in dobra vožnja iz

Ljubljane v Ameriko

je in ostane preko Trsta z brzoparniki prve angleške parobrodne družbe „Cunard Line“ to je **gotovo** in se ne da vtajiti. Veliki moderne upravljani snažni parniki te družbe odhajajo iz Trsta vsake 14 dni. Pouk in vozne liste daje oblastveno potrjeni zastopnik **Andrej Odlasek**, dosluženi uradnik državnih železnic inhišni posestnik v **Ljubljani, Slomškove ulice 25** blizu cerkve Srca Jezusevega. Kdor želi več pojasnila, naj tu pisмено povpraša ali pa pride osebn v pisarno. Po kolodvorih in cestah nikdo ne čaka in tudi na druge silne načine nihče ne vabi. 1969 38

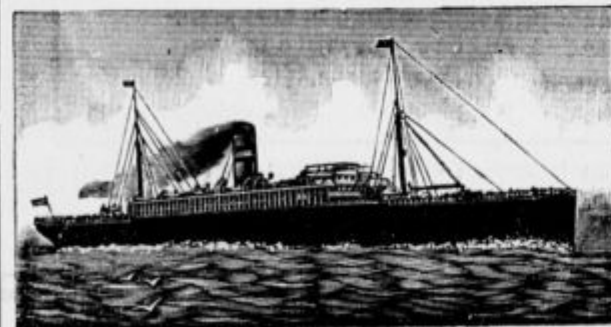
PFAFF-ovi šivalni stroji

so najboljše za rodbinsko porabo. **Šivajo, gotijo in pletó** neprekosno za obrtne namene šivajoč sem in tje (Kugellager).

Glavno zastopstvo: **FRAN TSCHINKEL** Ljubljana, Mestni trg 9. Kočevje, v gradu.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan
oblastveno koncesionirana potovalna pisarna

Ameriko

v Ljubljani Kolodvorske ulice št. 41

118 52-40

(na dvorišču).

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Hamburg-Amerika Linie

Vožnja traja dni **6** dni

izvrstna prilika za potovanje in ostane

z najnovjšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parniki

„**Amerika**“ 24,000 ton
„**Kaiserin Augusta-Victoria**“ 25,000 ton
toraj še enkrat večji kakor do sedaj veliki parniki z 8-12,000 tonami

Pojasnila daje zastopnik: **Fr. Seunig,** Ljubljana Kolodvorske-ulice št. 28

Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

Naznanilo!

Usojam si svojim častitim prejšnjim naročnikom in slavnemu občinstvu najuljudneje naznaniti, da sem z današnjim dnevom zopet **otvoril** svojo

zalogo piva
v Metelkovih ulicah št. 19.

Prodajalo se bode: **uležanec, marčno** in **dvojno marčno pivo v sodčkih** po 1/8, 1/4 in 1/2 hektolitra, kakor tudi **marčno** in **dvojno marčno pivo v zabojih** po 25 steklenic.

Za častita naročila se priporoča

Julij Staré,

posesnik v letu 1818 ustanovljene pivovarne v Mengšu.

1701 10-4

3291 189

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v **CELOVCU.**

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, sastavnih pisem, priporiet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in devis.

Promese izdaja k vsakemu zrebanju.

Akcijski kapital K 2,000.000.—

Zamenjava in eskomptuje

izšebane vrednostne papirje in vnovčuja zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

Ekompt in inkasso menic.

Rezervni zaklad K 200.000.—

Daje predujme na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzal izgubi.

Borsna naročila.

Podružnica v **SPLJETU.**

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjizice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Delavci

1738 3-1

se sprejmejo v trajno delo
Pred škofijo št. 3.

Mizarske pomočnike

in **1 učenca sprejme**
Ferdinand Primožič,
Ljubljana, Breg 20. 1738 1-1

V Celju

se pod ugodnimi pogoji **proda**
hiša

na zelo lepem prostoru, pripravna za bi-
vališče mali rodbini, posebno za letovišče,
ali za kakega obrtnika.

Vpraša naj se v trgovini g. **J. Gro-
belnika v Ljubljani.** 1724 2-1

Oddajo se:

za november termin **pisarniški,**
društveni, trgovinski prostori,
kakor tudi **kleti, skladišča, mala**
in **velika stanovanja.**

Več poizve se v pisarni **Deghenghi,**
Kolizej. 1706 1

Postavno varovano. Vsako ponarejanje in
ponatiskovanje kaznivo.
Edino pristen je Thierryjev
2630 balzam 52-31

le z zeleno znamko „redovalca“.
Staroslažno neprekosno
proti slabemu prebavljanju, krčem v že-
loču, koliki, kataru, prsim boleznim,
influenca itd. itd.
Cena 12 majhnih ali 6 dvojnih steklenic
ali 1 velika specialna steklenica s patent.
zamaškom K 5- franko.

Thierryjevo centifolijsko mazilo,
posod znano kot non plus ultra

proti vsem se ako starih ranam, vnetjem, ranitvam, abscesom in
steklinam vseh vrst. Cena: 2 lončki K 3-90 se pošlje le proti po-
vzetju ali denar naprej.

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogški Slatini.

Brodura s tisoči originalnih zahvalnih pism gratis in franko. V za-
logiv skoro vseh večjih lekarnah in medicinskih drogerijah.

3009 52-44
INGENIEUR A. HAMBÜRGER
Technisches Bureau
dipl. Ingenieur Chemiker
DR. FRITZ FUCHS
PATENT-ANWALT
Wien, VII. Siebenstengasse 1.

Parna žaga Deghenghi

Ljubljana
kupuje vedno proti gotovini vsake
vrste **hlodov,** potem
proda butarice, žamanje in
žaganje. 969 14

V večjem trgu na najlepšem prostoru
se **oddá** takoj ali po dogovoru
dobro vpeljana večja

mešana trgovina

jako lepimi prostori in prometom.
Kje, pové iz prijaznosti upravništvo
ilovenca. 1700 2

Naznanilo!

Slavnemu občinstvu in vsem svo-
jim cenjenim naročnikom uljudno na-
znanjam, da sem s 1. avgustom
preselil svojo

mizarsko delavnico

z Erjavčeve ceste št. 9
v Bohoričeve ulice 3 (Vodmat).

Se uljudno priporočam za nadaljna
velec. naročila, zagotavljač solidno
delo in nizke cene. 1717 5-1

S spoštovanjem

AL. TRINK, mizarski mojster
Bohoričeve ulice št. 3, Vodmat.

STENSKÉ URE

z bitjem podobno zvonu
je zadnja novost v izdelavanju ur.
Te francoske miniaturne stenske ure so
70 cm dolge, omara, kakor kaže
slika, je iz naravnega orheovega
lesa najfinije politirana, z umetno
izrezljanim nastavkom in bije vsake
pol in cele ure. Glas je prijeten in
lepodoneč, onemu stolpne ure var-
ljivo podoben. Cena K 10-., z na-
vadnim bitjem K 9-.. Ista ura z
godbo, igra vsako uro najlepše ko-
račnice in plese, K 12-.. Zaboj in
zavojnina k vsaki uri 80 v. Te sten-
ske ure niso le zajamčene namitno
natančno idočé, triletno pisмено
jamstvo, marveč vsled krasne izde-
lave tudi lep in eleganten sobni
okrasek. — Budilka z godbo mesto
zvonca K 12-., nikelnasta Roskopf-
remont. ura K 5-., pristna srebrna
remont. ura K 10-.. Pošilja se le
proti povzetju. Neprimerno se vzame
nazaj in povrne denar, torej nika-
koga tiska. — Velik ilustriiran
cenik o urah, verižicah, prsta-
nih itd. zastoj in franko.

Josip Spiering, Dunaj, I.,
Postgasse 2-27. 697 b 15-13

A. Kracmer zaloga
Ljubljana, Sv. Petra cesta 6
klavirjev

popolno zalogo
kratkih klavirjev
mignonov in pianin

najbolj renomiranih firm
po najnižjih cenah. Pre-
igrani klavirji, solidno in

stanovitno prenarajeni so vedno v zalogi.
Edino zastopstvo za Kranj-
sko firm: **L. Bösendor-
fer,** c. kr. dvorni in komor-
ni izdelovalec klavirjev na
Dunaju; **Br. Stingl,** c. kr.
dv. zalagatelj na Dunaju.

Klavirji se popravljajo,
abirajo in izvršuje se pod-
laganje z usujem strokov-
njaško in preskrbno in
saračunavro najcenejše.
2178 52-39

Pozor, kolarji!

Dobro idoča **kolarska**
obrt brez konkurence se tako
prodá zaradi družinskih razmer na
Jesenicah št. 30, Gorenjsko. 1576 3-3

Najboljša pitna voda

pri epidemijski nevarnosti, v podobnih
slučajih že večkrat preskušena, od zdravniških
(X.) avtoritet priznana, je

MATTONIJEV GISSHÜBLER

naravna
alkalična kislina

Ta voda je popolnoma prosta organskih snovij
in daje posebno v krajih s sumljivo vodo iz vod-
njakov in vodovodov najugodnejšo pijačo.

Izvirek: **Giesshübl Sauerbrunn,**
toleč. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih
Prospektí zastoj in franko.
V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
specerijah prodajalnicah in trgovinah s jestvinami in
rimom.
Zaloga pri **Mihael Kastnerju** in **Peter Lassenik-u**
Ljubljani. 114 52-28

Radi zapoznele sezone se dobe najfinejše
izvršene volnene 1629 11

Tennis-obleke

12 gl.

Najfinejša in največja izbira **kofekcije** za
gospode in dame po čudovito nizkih cenah.

Angeško skladišče oblek

O. Bernatovic,
Ljubljana, Mestni trg 5.

Kuharica,

stara 33 let, izvežbana v vseh strokah gospodinj-
stva, in lepega vedenja, želi dobiti službo v kakem
župnišču.

Naslov: **Antonija Skaberne,** Via molo 1,
Reka. 1728 2-1

Oznanilo.

Pri tukajšnjem ekonomatu c. kr. finančnega
ravnateljstva se bo **dne 16. avgusta 1906** ob
10. uri dopoldne **prodal** različni

škartirani papir
po javnem dražbenem potu. 1727 2-1
Ljubljana, dne 3. avgusta 1906.

Hišo,

v kateri je stara **postilna,** prodam
takoj iz proste roke.

Zravem hiše je velik **hlev, vrt,**
pod, šupa in polje.

Poizve se pri lastniku **Antonu Haf-
nerju,** Škofa Loka, Kapucinsko pred-
mestje 13. 1729 5-1

Prodajalna

s **stanovanjem,** kjer se nahaja dobro
vpeljana specerijaska trgovina (branjarija),
pripravna tudi za vsako drugo obrt, **odda**
se za november termin.

Pojasnila pri **Avg. Jenko-tu,** peku,
Marije Terezije cesta 7. 1730 1

Dunaj-

ske želočone kapljice, vetrove odganjače
in želočni krč utešujoče priznano uspešno ljud-
sko zdravilno sredstvo. Steklenica 20 vin., 6
steklenic 1 K.

Odvajalne kroglice, posrebrene, učinkujejo
očiščujoče, ne da bi povzročile bolečin. Skat-
ljica 70 vin. — Dobita se v **lekarni Mardet-
schlaegerja,** kemika pri **zlatem orlu** v
Ljubljani na **jurčičevem trgu** poleg želez-
nega mostu.

Zaloga kozmetičnih preparatov „Ada“ (oblast-
veno zavarov.): **Ada-milo, Ada-kream, Ada-ustna**
voda, Ada-zobni prašek, Ada-voda za lase in
Ada-pomada. 183 49-27

VITA * VITA
VITA
naravna mineralna voda
Najčistejši
Natron-vrelec.
Glasom zdravniških izjav, izborna
učinkuje pri: nerednem pre-
bavljanju, trganju, diabetes,
preobilici vod. kisline, bolezni
na mehurju in ledvicah, ka-
tarih v sapniku ali prebavnih
organih.
Glavna zaloga v Ljubljani pri
Mihaelu Kastnerju. Dobiva
se tudi v vseh lekarnah in
drogerijah. 2510 21
VITA * VITA

Arhitekt 1672 5

Ferdinand Trumler

oblast. konces. mestni stavb. mojster
Ljubljana — Pred škofijo 3

prevzema vseh vrst stavbe kot nove zgradbe,
prezidave, adaptacije, prenovitve, rekon-
strukcije, dalje izdelavo načrtov in prora-
čunov, merjenje in cenitve.

Specialiteta cerkvene stavbe.
Izvršitev umetnih načrtov za vseh vrst po-
slojpa in izvedba perspektivnih risb za ista.

Izredno kulantne cene in točna izvršitev.

Hotel „TRIGLAV“ na Bledu.

Podpisani priporoča svoj
narodni hotel „TRIGLAV“ ob
kolodvoru — z najlepšim po-
gledom na jezero — slav. ob-
činstvu, posebno potnikom in
izletnikom. Pripravljenih je 22 sob
za prenočišče. 1669 2-2

Jakob Peterne!

2461 52-34
Sv. Petra **J. Ložar** Sv. Petra
cesta 27 cesta 27

priporoča preč. duhovščini in slavnemu
občinstvu svojo izborno

krojaško delavnico

za izdelavo oblek po meri.

Elegantni kroj! Natančno
— delo! Nizke cene! —

1667 1 b 3-2
Na svetovni razstavi v St. Louis 1904
najvišja odlika „Grand Prix“
GLOBUS
PUTZ-
EXTRACT
čistilni ekstrakt
čisti boljše kakor
vsako drugo kaviusko čistilo

Zarezane strešnike (Strangfalzziegel)

naravne, črno bar-
vane in glazirane, prve in druge kakovosti dobavlja v
vsaki množini najtočneje 1297 15

Rudolf Oroszy, Ljubljana. Zaloga v Domžalah pri F. Pečniku.

DELNIŠKA DRUŽBA ZDRUŽENIH PIVOVAREN ZALEC in LAŠKI TRG v Ljubljani, telef. št. 103. priporoča svoje

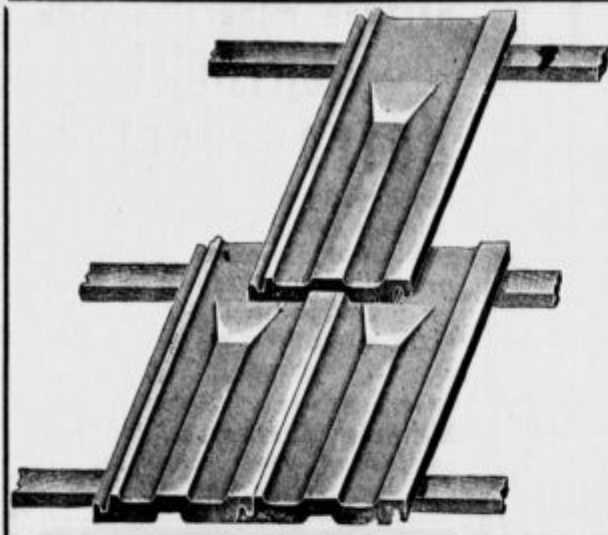
izborno pivo v sodcih in steklenicah.

Zaloga v Spodnji Šiški, telefona štev. 187.

Kako se predrzneš prnesti mi kaj drugega, kot preizkušeno dobri

„Ottoman“ - papir za svalčice ali cevke.

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana,

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljubno množino

zarezane strešne opeke, „Koroški model“
(Strangfalzziegel).

1036 30-27

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Josip Marzola.

Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki.

Takojšnja in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki.

Zdravilnica z mrzlo vodo

po Kneippovem načinu

v Krapini,

last slob. i kralj povelj. trga Krapine.

Otvorjeno od 1. svibnja do 1. listopada.

Srednje milo podnebje, mesto obdano od obronkov štajerskih alp, obdarjeno z divnimi krasotami, prikazuje gledavcu bujne prizore. — Pri mrzlici se dajejo bolnikom tople omorikove in ogljčnokisle kopeli, masaža, zdravljenje z elektriko itd.

Stanovanja na razpolago, glede katerih se treba obrniti na kopališko opravilo. Postrežba cena. 1332 20-7

Atelje prvega štajerskega slikarstva na steklo

EDUARD STUHL

specialist za slikana cerkvena okna

GRADEC, Annenstrasse št. 39

nekdanji sotrudnik prvega štajerskega slikarja na steklo
KAROLA SCHIRMER v Gradcu

se priporoča p. n. prečastiti duhovščini za napravo
slikanih cerkvenih oken v vsakem slogu

v figuralni ornamentiki in navadnih preprognih vzorcih v
umetni izpeljavi in po solidnih cenah. — Narise in proračune
na zahtevo in zastonj.

Gosp. Eduard Stuhl, ateljé za umetno slikarstvo na steklo
iz Gradca, je izdeloval za župno cerkev na Črnučah pri Ljubljani
dvoje velikih oken za presbiterij: Srce Jezusovo in Srce Marijino.
Delo je res umetniško izvršeno, čudovito lepo in je v največjo
zadovoljnost podpisanega in župljanov, da morem gospoda Stuhla
za enaka dela pri neprevisokih cenah priporočati kar najtopleje.

Župni urad Črnuče na Kranjskem, dne 5. febr. 1903.

575 12-10

Jan. Kobilica, župnik.

Mnogo takih spričeval je znanih p. n. preč. duhovščini in prosim nadaljnje naklonjenosti.

Najcenejša pot za zdaj!!

„RED-STAR-LINE“

RDEČA ZVEZDA

v Ameriko

preko Antwerpna v New-York,
Philadelphia.

Hitra in varna vožja na moderno opravljenih, novih brzoparnikih te solidne družbe s pošteno in čisto postrežbo.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne liste dobite v **Kolodvorskih ulicah št. 41 od južnega kolodvora na desno.**

Za zastopstvo „Rdeče zvezde“:

Franc Dolenc.

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v **torek dopoldne**, da prestopite pravočasno na barko v **soboto zjutraj**. — Naši parniki Finland, Kronlad, Vaderland, Zeeland vozijo do New Yorka osem dni. To je pribito. **Uljudnost, snaga in zdrava hrana** je na njih pri nas prvo in zadnje. **Red Star.**

Anversa New York

862 52-37

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša),

se priporoča preč. duhovščini za

izdelovanje

cerkvenih

para-

mentov.

Izdeluje cele ornate kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlateg veze nju. — Izdeluje tudi **bandera in baldahine** ter izvršuje vsakovrstno **cerkveno perilo** iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene po možnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi izadovoljno prevzame.

239 26-40

Ustanovljeno 1. 1842.

Slikarja napisov
Stavb. in pohištvena pleskarja.
Velika zbirka dr. Schönfeldovih barv v tubah za akadem. slikarje.
Električni obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka

Brata Eberl, Ljubljana

Prodajalna in kómpfoir: **Miklošičeva cesta št. 6**   Telefon 154.   Delavnica: **Igriške ulice št. 8**

Ustanovljeno 1. 1842.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolineja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vsa v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana rečno in fino po najnižjih cenah.

765 52-20

Podružnice:

Praga z menjalnici: Oraben 25, Mala stran, Moaj ulica 17, Žitkov, Husova ulica 37. Brno, Veliki trg 10. Baden, Glavni trg 4. Čekka Lipa, Čekka Kamnica, Moravski Zumberg, Schillerjeva cesta 3. Mödlag, Fran Josipa trg 9. Novi Jižin, Crna cesta 8. Plzen in Svltava.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, II. Taborstrasse 4, III. Ungargasse 69 (vogal Rennweg), IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a, VII. Mariahilferstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alserstrasse 32, X. Favoritenstrasse 59, XVIII. Währingerstrasse 82, XXI. Hauptstrasse 22.

Menjalnična delniška družba 67 150-80

„MERCUR“

Dunaj, I. Wollzeile 10.

Ako. kapital K 16.000.000. Resor. zaklad K 7.000.000

Najkulantnejši

nakup in prodaja
vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, sročk, deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje
izrobanih zastavnih in obligacij, sročk in kuponov.

Po svetu.

Nova podzemna železnica v Londonu. Spomladi tega leta je bila dovršena v Londonu nova proga podzemne železnice, ki jo je zgradilo društvo »Under ground Electric Raylways Company«, večinoma z ameriškim denarjem. Nova proga je izpeljana 20 metrov pod zemljo, za sedaj od Baker-Streeta do Kenningtowna, a možno jo je tudi podaljšati. Dodelana proga je dolga 8.45 kilometrov ter vodi skozi tunel iz dveh železnih cevi, ki so belo pobarvane in na vsakih 17 m električno razsvetljene. Postaje so dvakrat tako široke, nego tunel in s pomočjo dvigala prihaja v nje lahko naenkrat po 7 oseb. Zračenje opravlja šest strojev, od katerih dovaja vsak na sekundo 90 kubičnih metrov zraka. Tračnice so z železnimi klini pritrjene v lesene pragove, a te so uložene v beton in tako izolirane od toka, ki se v napetosti od 600 voltov vodi med tračnicami. V zavarovanje proti požaru so vsi vozovi iz kovine in ono malo lesa, kar ga je neobhodno potrebno, je impregnirano. Vlake od 6 do 12 voz goni motorni voz z 200 konjskimi silami. Pri navadnem prometu rabi vlak za vso progo 12 minut, a pri velikem prometu tri minute. To je šesta proga pod zemljo, a gradnja je stala 2.672.000 funtov Sterlingov, ali 64.152.009 kron.

V človeško kožo vezano knjigo shranjuje neki Guntzberger v Elzasu, ki je poseben prijatelj knjig. Ta knjiga nosi naslov »Constitution dela republike franciske« in je po zapiskih v njej sami vezana v človeško kožo. Tudi pristnost kože je dokazana v knjigi z oficalno noto iz l. 1793. Ta dovolj jasno kaže, kakšne so bile razmere v časih francoske revolucije.

Steklenice iz papirja. V Ameriki je iznašel neki učenjak steklenice iz papirja, v katerih bodo odslej dalje shranjevali zlasti vino, pivo in mleko. Steklenice so zelo cene in po vsaki porabi se bodo metale lahko stran. To je velika korist za higijeno, ker se ne bodo mogli hraniti po steklenicah bacili raznih boleznih, kakor je bil to pogosto do zdaj slučaj.

Z nagradami obdarovanih 30 ameriških lepotic potuje zdaj po Skociji. Ameriški list v Louisville v državi Kentueky je bil namreč razpisal nagrade za najlepše ženske in tako se je bil pričel pravi boj za lepoto. Teh 30 dam, ki potujejo zdaj po Evropi, je bilo odbranih kot najlepše. Največ glasov je dobila med njimi Ora E. Hazliff, ki je stara 20 let in je v resnici slikovita mladenka. List je poslal vseh 30 na svoje stroške v spremstvu dveh imprezarijev na potovanje po Evropi. Če se bo vseh 30 vrnilo, je pa dvomljivo. Lahko pride namreč tuintam do — porok.

Policaji in stavke. Med pariškimi policaji se je bilo pojavilo nedavno strankarsko gibanje in je bil v tem smislu sestavljen tudi poseben sindikat. Prišlo pa se je z oblastni do sporazuma in tako se je vse mirno končalo. Istotako se opaža gibanje med orožniki v Italiji. Ti mislijo, da ravna vlada krivično z njimi in zahtevajo povišanje plač.

Čudno življenje. Na Kobakonu, majhnem otoku v Bismarckovem arhipelu, živita dva nemška profesorja na poseben način. Prvi je profesor Engelbert in drugi dr. A. Bethmann. Oba živita izključno od kokosovih orehov, ki so tam posebno sočni in slastni. Tudi za žejo ne pieta vode, ampak kokosovo mleko. Na životu imata samo okrog pasa oblačilo, a sicer hodita gola okrog. Na otoku, kjer živita, vlada večna pomlad in oba sta sredi nje zelo zadovoljna. Denarja ne rabita.

Srbski kraljevski umor na odru. V Bukarešti predstavlja odlični igralec Konstantin Petrovič s svojo igralsko družbo umor srbskega kralja in kraljice. Naval občinstva je ob vsaki predstavi zelo velik, in Petrovič je pridobil v enem mesecu 10.000 dinarjev dobička. To stavlja elito Bukarešta seveda v čudno luč, ampak je povsod tako. Pri nas tudi!

Drag žrebec. Poginil je na koliki v Badenu 200.000 kron vreden žrebec »Wig-Wag«.

London ima po zadnjem uradnem štetju 7.100.000 prebivalcev.

Markiz Montebello obsojen. Pariz, 3. junija. Markiz Montebello, ki je napal poslanca Larginer-ja, je bil obsojen v 14dnevno ječo in v globo 500 frankov.

Velikansko bojno ladjo si zgradi Italija. Polkovnik Cuniberti, upraviteljski šef italijanske mornarice, jo popisuje v svojem v Londonu izišlem delu »Bojne ladje 1906 — 1907«. Pravi, da bo ta ladja dosti boljša, hitrejša in močnejša, kakor je najboljša angleška ladja »Dreadnought«. Tehtala bo dvakrat toliko ton, kakor avstrijske poveljniške ladje.

Pij X. in cerkveno petje. Sveti oče je sprejel vodjo petja metropolitanske cerkve v Perugiji Rafaela Pelligrinija v privatni avdienci in mu čestital k pospeševanju cerkvene glasbe. Pelligrini je namreč osnoval v Perugiji v ta namen posebno šolo, ki ima že veljavo po vsej Umbriji.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Vjel se je Jakob Požlep, bivši delavec v tukajšnji tobačni tovarni, je prinesel v Aurovo gostilno cigarete na prodaj. Natararica ga je ovadila stražniku in ta ga je aretoval. Dognalo se je, da je imel on svoj posel ravno

pri vkladanju svalčic v zaboje v tovarni, torej dovolj prilike za svoj nepošten posel. Zagovor, da ga je revščina k temu dovedla, je bil ničev, ker je Požlep 3 K 90 vin. na dan zaslužil, vrh tega si pa še držal ljubico. Sedel bo zato 6 tednov v težki ječi.

Najdarino si prisvoji. Jera Jemc je dne 28. majnika t. l. v veži Luznarjeve gostilne v Dolenji vasi izgubila listnico, v kateri je bilo 112 K 60 vin. gotovine. To listnico je pobral Pavel Milanko, delavec v Koritnici, in si jo pridržal, za kar je bil obsojen na dva meseca težke ječe.

Za lutanje je rabil denar hlapec France Brodnik iz Kompali, ni ker ga ni imel, si je izumil, da se ga lahko prisluži, čeprav tatinskim potom. Zato je v noči na 23. majnika t. l. v Stožicah Francetu in Jakobu Sitarju poruval 3000 zelatih sajenk, kakih tisoč je pa pri tatvini pohodil. Pa tudi Jakobu Šemetu je vzel 1000 takih sajenk. Vse to je po domačih njivah posadila njegova gospodinja Marija Peršin s svojo hčerjo Marjeto. Brodnik bo za to sedel 14 dni, Marija Peršin 3 tedne in hči Marjeta 5 dni v zaporu.

Pivo bi bila rada pila. Tovarniški delavec Peter Bozello je trkal na duri zaradi policijske ure zaprte gostilne Franceta Lajovica v Gradcu pri Litiji, ter zahteval 4 steklenice piva. Ko mu je domača hčerka rekla, da ne sme odpreti, je Bozello odšel, a se je kmalu vrnil, ter ponovil svojo zahtevo z pripombo, da če se mu ne odpre, bo šipe pobil. Kmalu nato je letelo kamenje v vežne duri ter v okna gostilniške sobe. Tega dejanja se je udeležil tudi Janez Merhant, tovarniški delavec. Bozetto bo sedel 3 mesece, Merhant pa dva meseca v težki ječi.

Pastirja pretepal. Dne 10. majnika t. l. je čevljarjev sin Miha Mali v Križu pomagal Francetu Vadnovem, pastirju pasti. Obtoženec je menil, da Mali pastirja moti pri paši, zato ga je poklical k sebi pod pretvezo, da bo nesel pismo na pošto. Deček nič hudega sluteč je prišel k njemu, a Vadnov ga pograbi, in ga začne tepsti; en udarec je bil tako silen, da se je deček zgrudil na tla. Za to surovost bo sedel Vadnov 6 tednov v ječi.

Mučni položaj. Jurij Dacar, dninar iz Naklega, je bil skregan z mlinarskim pomočnikom Janezom Bohincem. V nedeljo, dne 13. majnika popoldne je bil Dacar nekoliko vinjen, ter je sklenil Bohinca prestrašiti. Sel je nadenj, ko je spal, ga prebudil, nato zaviltei sekiro nad njim in kričal, da bo zdajje crknil. Bohinc se ga je tako prestrašil, da ga je za božjo voljo prosil, naj mu prizanese. Za kazen mu je bilo prisojeno 3 mesece težke ječe.

104—51

Leopold Tratnik
Ljubljana, Sv. Petra cesta 27
priporoča
visokočastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom svojo najstarejšo tvrdko za izdelavo cerkvenih posod in orodja.
Vedno velika zaloga.
Prečastiti gospod!
Ako kaj potrebujete ali nameravate napraviti prosim Vas, blagovolite mi pisati in takoj pošljem vzorce. Stare reči popravim, pošlatim itd.
Velika zaloga elektr. svetil in kiparskih del.

Pri nakupovanju
= suknenega =
in manufakturnega
= blaga =
se opozarja na tvrdko
HUGO IHL
v Ljubljani
Špitalske ulice šte. 4.
811 52-15
Velika zaloga
suknenih ostankov.

Rastlinski liker
in rastlinska grenčica
„JELEN“
1450 1—10
sta sestavljena iz najzdravilnejših planinskih rastlin, podpirata in pospešujeta prebavo, krepita želodec in ž njim celo človeško telo ter sta vsled teh svojih odličnih lastnosti najboljša izdelka te vrste.
Edini izdelovatelj: **Anton Jelenec**
v Idriji, imetelj rastlinske destilacije
„JELEN“.

Prva in največja zaloga na Kranjskem FRAN SZANTNER

Pred. štev. 351. Usnje za voščenje z močnimi podplati K 9'50.
Pred. štev. 361 1^a Boxcalf z angleškimi podplati K 12'50.

Pred. štev. 690. Irhovina s šivanimi podplati K 6'—.
Pred. štev. 720. Isti iz lakovine K 6'30.

v Ljubljani, Šelenburgove ulice štev. 4
dobavlja kot znano **najboljše čevlje.**
Pri naročilih zadostuje pred. številka.
Zunanja naročila proti povzetju.
Ceniki brezplačno in poštne prosto.
Nepriležni izdelki se zamenjajo.

„Moderno“.
Pred. štev. 747. Cheolette s šivanimi podplati K 9'—.
Pred. štev. 745. Glasgow Cheveau z močnimi podplati K 11'—.
Pred. štev. 553. Sabakid K. 10
567 1^a Boxcalf K 13
610. Lakovina K 12
(1323 9)

Oblastveno
potrjeno učilišče
za krojno risanje
Franja Desih
Ljubljana, Stari trg 28.
Dobi se tudi kroj po
šibotni meri.

Denar nazaj
ako brezuspešno, torej noben
riziko. Doslej znano edino res
zanesljivo sredstvo za pospe-
ševanje močne in nagle rasti
brade, las in obrvi je
moj **eleksir za lase** in
pomada za lase

901
26-16

„Pilosin“.
Izreden učinek in prav kratkem
času. Cena steklenici ali lončku
glđ. 1'—, glđ 1'50.
Razpošilja le proti povzetju

H. AUER
Dunaj, IX/2, Nußdorferstraße
štev. 3—44.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severonemškega Lloyd“
iz
Bremena
New-York
s cesarskimi brzoparniki
Kaiser Wilhelm II.
Kronprinz Wilhelm,
Kaiser Wilhelm d.
Grosse.

Prekomorska vožnja traja samo 5—6 dni.
Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori nave-
denega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških že-
leznic dobite v **Ljubljani edino-le** pri 1663 52—51

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.
nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se ti-
kajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba pošena rečna in solidna.
Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ari-
ona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno
izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.
Tu se dobivajo pa tudi listki preko **Baltimore** in na vse ostale dele sveta, kakor:
Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapur, v Avstralijo itd. itd.

Prodaja na debelo in drobno.

Ceniki zastonj in franko.

Ceniki zastonj in franko.

Firnež
Iz iz kranjskega lanenega olja
1619 100—5 prodaja
Adolf Hauptmann
v Ljubljani
prva kranjska tovarna oljnatih barv
firnežev, lakov in steklarskega kle-
ja. Največja zaloga
karbolineja in gipsa.

Ustanovljeno l. 1877. Zapriseženi sodnijski veščak.

Franjo Toman
podobar in pozlatar
Ljubljana, Valvazorjev trg štev. 1

se zahvaljuje prečastiti duhovščini za doslej mu izka-
zano naklonjenost ter se priporoča obenem v bodoče za
vsakovrstno, lično, trpežno in ceneno izdelovanje

podobarskih in pozlatarskih del

kakor so:
altarji, tabernakeljni, lece, podobe, okviri, kri-
ževa pota, krstni kamni, sv. razpela, svečniki itd.
v poljubnem slogu ali načrtu.

Stare predmete prenavlja tako, da so kakor novi.

V zalogi ima sv. razpela od 4 palce do 3 čevlje,
na križu in brez križa, s stojalom in brez stojala, po-
zlačena, silkana in iz trdega lesa. — Cofi za svetil-
nice za spodaj in zgoraj dobé se od 80 kr. do 8 glđ.,
kroglice za vrvi pri svetilnicah in svečnikih, pa-
lice za okvire (Goldlesten), slike itd.

Vsa dela in prenavljanja izgotovi zanesljivo,
natančno in kar možno cenó.

1612 6—3

Največja zaloga
čevljev za gospode, dame
in otroke ter športnih čevljev
iz najbolj slovitih
tovarn.

Angleški šagrin,
črne, rujave in bele
barve. 766 52-15

Julija Štor
Prešernove ulice št. 5
Ljubljana.
Najpriležnejši čevlji seda vosti.

POZOR!
Podpisano naznanja, da je začelo
„**Vinarsko in gospodarsko društvo**“ v Komnu
svoje redno delovanje. — Otvorilo je v znanih „Švarovih“ prostorih gostilno pre-
skrbljeno s prenočišči in izvrstno kuhinjo.
Skrbelo se bode vedno za kraški teran in bela vipavska vina prve vrste,
nizke cene in točno postrežbo.
Društvo bode imelo zalogo pristnih domačih vin, odpošiljalo bode naročiteljem
v množinah nad 56 litrov kraški teran in bela vipavska vina in bode sploh skrbelo, da
zadovolji vsestransko svoje obiskovalce in odjemalce.
Načelstvo: »**Vinarskega in gospodarskega društva**«
1621 5—5 v Komnu, 17. julija 1906.

FILIP FAJDIGA,
zaloga pohištva 962 52-15

Ljubljana,
Sv. Petra cesta 19
priporoča svojo veliko
zalogo raznovrstnega
pohištva
po najnižjih cenah.

Učenca
sprejme takoj v trgovino z mešanim
blagom
ADOLF PEČJAK v Toplicah,
Dolenjsko. 1649 5—4

Odlikovan z veliko zlato kolajno na
splošni spomladni razstavi na Dunaju.

Izborno svojo zalogo
raznovrstnih vóz
kritih in nekritih, lično in trpežno izdelanih
priporoča prečast. duhovščini in slav. p. n. občinstvu 1300 10

J. Demšar, Marije Terezije cesta št. 6,
Ljubljana.
Sprejem tudi izurjene **kovaške pomočnike**
in **krepe vajence** poštenih starišev.
Naročila izvršujejo se točno in po **nizki ceni.**

Umetnijski zavod
za slikanje na steklo
B. SKARDA v Brnu.
Izdeluje zlasti:
cerkvena okna
različne izvršitve.
Ceniki in strokovni
svet brezplačno.
8 krat odlikovan s prvimi darili

Perje za postelje in pu
priporoča po najnižjih cenah
900 14 **F. HITI**
Pred škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo

Tovarna
za stole
Franceta Švigeljna
na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko
6 (26—5) izdeluje 2526 26—12
vsakovrstne stole
od preprostih do najfinejših po
najnižjih cenah brez konkurence.
Ilustrovan cenik pošlje se na zahtevo za-
stoj in franko.

OSREDNJA BANKA ČESKIH HRANILNIC, Podružnica: DUNAJ, I., Wipplingerstr. 22
(Ustřední banka českých spořitelén)

Del. kap. 7,000,000.—
Telegrami: „Sporobanka“.
Dopuniranje kvacij in
vadij raznih vrst.
Eskont menije samo
denarnih zavodov.
Bankovne informacije
in svete brezplačno.

Vloge na knjižice in račun 4 % in 4 1/2 %.
Kupovanje in prodaja vredn. papirjev.
Uprava in čuvalna zaloga brezplačno.

Posojila okrajem, mestom, občinam in drugim javnim korporacijam proti amortizaciji na
4, 4 1/2 % in 5 % upravne pristojbine. **Financiranje javnih podjetij.** Emissija lastnih 4 % ban-
kovnih obligacij, katere uživajo pupilarno sigurnost in se smzjo rabiti za vsakovrstne kvacije.

Matice v Pragi. Podružnica v Brnu. 1431 100—5. Telefon št. 12017.